

orpheus

**EGE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**SAĞLIK BİLİMLERİNDE DOKTORA
PROGRAMLARININ AKREDİTASYONU
(ORPHEUS) ÇALIŞTAYI**

Tarih: 19 Mart 2021

Yer: Microsoft Teams

SONUÇ RAPORU

EGE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
SAĞLIK BİLİMLERİNDE DOKTORA PROGRAMLARININ AKREDİTASYONU
(ORPHEUS) ÇALIŞTAYI

ONURSAL BAŞKAN

Prof. Dr. Necdet BUDAK
Ege Üniversitesi Rektörü

ÇALIŞTAY BAŞKANI

Prof. Dr. Mahmut TÖBÜ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü V.

ÇALIŞTAY DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Mahmut TÖBÜ
Prof. Dr. Fatma DEMİR KORKMAZ
Prof. Dr. Nurcan Gülsüm BUDUNELİ
Doç. Dr. Emel Öykü ÇETİN UYANIKGİL
Doç. Dr. Fatma ORGUN
Doç. Dr. Fethiye Ferda YILMAZ
Doç. Dr. Nilüfer DEMİRAL YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi Aysun EKŞİOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Volkan UNUTMAZ
Öğr. Gör. Dr. Ozan KARACA
Araş. Gör. Gonca NÜZKET
Araş. Gör. Hatice Eda YOLTAY
Araş. Gör. İlkey ÜNAL
Araş. Gör. Emine DEMİR
Araş. Gör. Cemre PAYLAN AKKOÇ
Araş. Gör. Ayşegül ATEŞ
Araş. Gör. Mustafa ÖKEER
Araş. Gör. Meral Sevinç TIRPAN
Araş. Gör. Aylin GÖKHAN
Doktora Öğrencisi Duygu Ceren GÜNGÖR
Doktora Öğrencisi Tuğba Nur ÖDEN
Doktora Öğrencisi Cansın ŞİRİN
Doktora Öğrencisi Emine VATANSEVER
Doktora Öğrencisi Erhan CANBAY
Doktora Öğrencisi Meltem GEDİZ
Doktora Öğrencisi Buğse SAKI
Doktora Öğrencisi Yusuf DAYICAN

ÇALIŞTAY SEKRETERYASI

Öğr. Gör. Dr. Ozan KARACA
E-posta: ozan.karaca@ege.edu.tr
Araş. Gör. Gonca NÜZKET
E-posta: goncanuzket@gmail.com

Tarih: 19 Mart 2021 **Yer:** Microsoft Teams

ÇALIŞTAY PROGRAMI

08:30-09:00	Açılış Konuşmaları Prof. Dr. Necdet BUDAK Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut TÖBÜ Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V.	
09:00-09:50	Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mahmut TÖBÜ Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V. Prof. Dr. Ferhan GİRGİN SAĞIN Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi	
	ORPHEUS İyi Uygulama Kriterleri	Prof. Dr. Gül AKDOĞAN İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Bilimler Öğretim Üyesi
09:50-10:20	Mevcut Durum Analizi Ve Paydaş Görüşleri (<i>Dekan, Anabilim Dalı Başkanı, Öğretim Üyesi ve Öğrenci</i>)	Doç. Dr. Nilüfer DEMİRAL YILMAZ Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doktora Öğrencisi Duygu Ceren GÜNGÖR Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
10.20-10.30	Ara	
10.30-12.00	PANEL: Kalite Belgelerine Sahip Sağlık Bilimleri Enstitülerinin Deneyim Paylaşımı (Süreç Yönetimi ve Yaşanan Güçlükler) Oturum Başkanı: Prof. Dr. Feyza ARICIOĞLU Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü ORPHEUS Türkiye Büyükelçisi	
	Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Örneği	Prof. Dr. Sema Aşkın KEÇELİ Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü
	Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Örneği	Prof. Dr. Diclehan ORHAN Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü
	Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Örneği	Prof. Dr. Hüray İŞLEKEL Dokuz Eylül Üniversitesi Moleküler Tıp Anabilim Dalı Başkanı
12:00-13:00	Öğle Arası	
13:00-15:00	Grup Çalışmaları 1. Araştırma Ortamı 2. Elde Edilecek Çıktılar 3. Kayıt Kabul Koşul Ve Kriterleri 4. PhD Eğitim Programı 5. Danışmanlık 6. PhD Tezi 7. PhD Eğitiminde Ölçme Ve Değerlendirme 8. Düzenin Yapılanması	
15:00-15:30	Ara	
15:30-16:30	Grup Çalışmalarının Sunumu	Doç. Dr. Fatma ORGUN Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Yrd. Doç. Dr. Emel Öykü ÇETİN UYANIKGİL Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Yrd.

16:30-17:00	Değerlendirme ve Kapanış	Prof. Dr. Mahmut TÖBÜ Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V.
-------------	--------------------------	--

EGE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAĞLIK BİLİMLERİNDE DOKTORA PROGRAMLARININ

AKREDİTASYONU (ORPHEUS) ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU

19 MART 2021

AMAÇ

Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen doktora programlarının gözden geçirilmesi, yeniden yapılandırılması ve standardizasyonunun sağlanması amacıyla Sağlık Bilimlerinde Doktora Programlarının Akreditasyonu (ORPHEUS) Çalıştayı, Ege Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrencilerinin yanında farklı kurumlardan öğretim üyelerinin de katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

KAPSAM

Sağlık Bilimlerinde Doktora Programlarının Akreditasyonu (ORPHEUS) Çalıştayı'na Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V. Prof. Dr. Mahmut Töbü'nün açılış konuşmasıyla başlamıştır. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V. Prof. Dr. Mahmut Töbü ve Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ferhan Girgin Sağın başkanlığında, İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Bilimler Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gül Akdoğan'ın "ORPHEUS İyi Uygulama Kriterleri" ne yönelik bilgi ve deneyim paylaşımı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nilüfer Demiral Yılmaz'ın ve Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi Duygu Ceren Güngör'ün "Mevcut Durum Analizi Ve Paydaş Görüşleri" ile ilk oturum tamamlanmıştır. "Kalite Belgelerine Sahip Sağlık Bilimleri Enstitülerinin Deneyim Paylaşımı (Süreç Yönetimi ve Yaşanan Güçlükler)" konulu panelde, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü ORPHEUS Türkiye Büyükelçisi Prof. Dr. Feyza Arıcıoğlu'nun başkanlığında, ORPHEUS etiketi almış sağlık bilimleri enstitülerinin deneyim paylaşımları, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Sema Aşkın Keçeli tarafından "Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Örneği", Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Diclehan Orhan tarafından "Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Örneği" ve Dokuz Eylül Üniversitesi Moleküler Tıp Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Hüray İşlekel tarafından "Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Örneği" katılımcılara aktarılmıştır. Davetli öğretim üyelerinin sunumlarının ardından, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonu hedefine yönelik olarak grup çalışmaları dahilinde mevcut durum ve yapılabilecek iyileştirmeler iç ve dış paydaşlarca değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirmeler sonucunda edinilen görüş ve öneriler, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Yrd. Doç. Dr. Fatma Orgun'un ve Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür Yrd. Doç. Dr. Emel Öykü Çetin Uyanıkgil'in başkanlığında "Grup Çalışmalarının Sunumu" oturumunda katılımcılarla paylaşılmıştır. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V. Prof. Dr. Mahmut Töbü'nün "Değerlendirme ve Kapanış" konuşması ile çalıştay tamamlanmıştır.

İÇ VE DIŞ PAYDAŞLARIN DAĞILIMI

İç ve dış paydaşların ortak bir platformda birleştirilmesinin hedeflendiği çalıştayda Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde Diş Hekimliği, Eczacılık, Hemşirelik, Sağlık Bilimleri, Spor Bilimleri, Tıp Fakültesi ve Multidisipliner Anabilim Dalları'nda görevli öğretim üyeleri, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ile farklı kurum ve kuruluşlarda görevli dış paydaşların katılımı sağlanmıştır. Yaklaşık 250 katılımcı ile online gerçekleştirilen çalıştayda kayıt formunu dolduran iç ve dış paydaşların dağılımı Tablo 1 ve Tablo 2'de listelenmiştir.

TABLO 1. ÇALIŞTAYA KATILAN İÇ-DIŞ PAYDAŞLARIN DAĞILIMI

Birim	Öğretim Üyesi	Öğretim Elemanı	Öğrenci	İdari personel	Toplam	Yüzde
İÇ PAYDAŞLAR						
Diş Hekimliği Fakültesi	14	3	8		25	%10,2
Eczacılık Fakültesi	15	11	7		33	%13,4
Enstitü Anabilim Dalları	1	2	1		4	%1,6
Hemşirelik Fakültesi	32	18	20		70	%28,3
Sağlık Bilimleri Fakültesi	4	4	2		10	%4
Spor Bilimleri Fakültesi	2	1	1		4	%1,6
Tıp Fakültesi	19	15	22		56	%22,7
SBE		1		5	6	%2,4
İP TOPLAM	87	55	61	5	208	%84,2
DIŞ PAYDAŞLAR						
Üniversite	11	11			22	%8,9
Kamu			11		11	%4,5
Özel sektör			6		6	%2,4
DP TOPLAM	11	11	17		39	15,8
GENEL TOPLAM	98	66	78	5	247	100

GRUP ÇALIŞMALARI

Her çalışma grubunda Birim Eğitim Programı Tasarımı, Güncelleme ve İzleme Komisyonu'ndan bir öğretim üyesi başkanlığında, ORPHEUS Standartları¹ çerçevesinde Temel Standartlar ve Kalite İyileştirme Standartlarına² yönelik açıklamalar ve mevcut durum analizi için Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde doktora programı bulunan fakülte yönetimleri (21), anabilim dalı başkanları (15), anabilim dallarında görev yapan öğretim üyeleri (99) ve doktora öğrencileri (223)'nden toplanan nitel ve nicel verilerden ilgili standarda yönelik olan veriler paylaşılmıştır. Veri toplanılan fakülte / programlar; Dişhekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Tıp Fakültesi ve Multidisipliner Anabilim Dallarına bağlı Programlar'dır. Çalışma gruplarının her birinde belirlenen tartışma başlıkları altında görüş ve öneriler alınmıştır.

Grup çalışmalarının başlıkları şu şekildedir:

1. Araştırma Ortamı
2. Elde Edilecek Çıktılar
3. Kayıt Kabul Koşul ve Kriterleri
4. Doktora Eğitim Programı

5. Danışmanlık
6. Doktora Tezi
7. Doktora Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme
8. Düzenin Yapılanması

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V. Prof. Dr. Mahmut Töbü ve Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ferhan Girgin Sağın başkanlığında yaklaşık 250 katılımcı ile online yürütülen, "Sağlık Bilimlerinde Doktora Programlarının Akreditasyonu (ORPHEUS) Çalıştayında doktora programlarının gözden geçirilmesi, yeniden yapılandırılması ve standardizasyonunun sağlanması amacıyla temel standartlar ve kalite iyileştirme standartlarına yönelik önerilerde bulunulmuş ve standartlara ilişkin görüşler belirtilmiştir.

1. ARAŞTIRMA ORTAMI

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak doktora eğitim programında "Araştırma Ortamı" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde dört temel standart ve iki kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir.

Anket Sonuçları

Araştırma imkanları ve altyapı konusunda öğrenciler %70, öğretim üyeleri %56, Anabilim Dalı yöneticileri %67, kurum yöneticileri %81 oranında olumlu görüş bildirmiştir. Olumsuz olarak ise cihazların eskimiş olması, sayılarının yetersiz oluşu, bakım ve onarımlarının düzenli yapılamaması, cihaz kullanımları için sıra bekleme nedeniyle gecikmelerin yaşanması, bazı laboratuvarların hiç kurulmamış olması, bazı laboratuvarlardaki cihazların ortak kullanımının mümkün olmaması vb. durumlar belirtilmiştir.

Kurum içi ve dışı iş birliği konusunda tüm gruplar yüksek oranda olumlu görüş bildirmiş, bu kapsamda bildirilen iş birliği oranlarının da %60-90 arasında olduğu dikkati çekmektedir. Özellikle kurum içi ve il içerisinde iş birliği oranı yüksek görünmektedir.

Doktora tezlerinin büyük bölümünde etik kurul izni gerektiği (%83) öğretim üyesi anket sonuçlarından anlaşılmaktadır. Bu izinler için %84 oranında üniversitemiz etik kurullarına başvuru yapıldığı, bu kurullardan da en çok Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulu (TAEK)'na başvurulduğu (%44) anlaşılmaktadır.

Doktora eğitiminin bir bölümünü kurum dışında alma konusunda öğretim üyesi anketleri değerlendirildiğinde, %23 oranında kurumsal girişimlerin bulunduğu, bu şekilde eğitim alma oranının %16 olduğu ve bunların da çoğunun (%53) tez aşamasında olduğu anlaşılmaktadır. Kurum dışında alınan eğitimlere öğrencilerin %39'u kendi imkanlarıyla, %23' ü ise burs ile katılım sağlamıştır.

Ortak doktora konusundaki sorunun yeterince anlaşılabilmesi olabileceği kanaati oluşmuştur. Ancak anlaşılabilir kadarıyla öğretim üyeleri %46 oranında olumlu, anabilim dalı yöneticileri ise

uygulamada olabilecek zorluklar, iletişim sorunları, eğitim sürecinin kısıtlı olması ve programda çakışmalar olabileceği vb. gibi çeşitli nedenlerle, %57 oranında olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. *Doktora projelerinin yürütüldüğü kurum içerisinde güçlü/nitelikli araştırma ortamı (laboratuvarlar, klinikler, saha): İyi bir doktora eğitimi, güçlü bir araştırma ortamı gerektirmektedir. Üniversitemizin ve doktora programınızın sağladığı eğitim ve araştırma ortamı (laboratuvarlar, klinikler, saha) olanakları hakkında olumlu ve geliştirilmesi gereken yönler hakkında düşüncelerinizi paylaşır mısınız? Bu alanda ihtiyaç duyduğunuz bilgilere genellikle nereden ulaşıyorsunuz?*

Üniversitemizin ve doktora programlarımızın sağladığı eğitim ve araştırma ortamı (laboratuvarlar, klinikler, saha) olanaklarının yeterli olduğu, sadece bazı yeni imkanlarda (3 boyutlu yazıcı vb.) eksiklikler olduğu bildirildi. TÜBİTAK, BAP projeleri ile cihaz ve malzemeler için destek alınabildiği, bu sayede eksiklerin hemen giderilebildiği belirtilmiştir. Gerekliğinde üniversitemizin web sitesinden altyapı ve laboratuvar imkanları konusunda yeterli bilgiye ulaşılabilirdiği, ancak bazı konular için bazı birimlerde bulunan sekreterliklerle telefonlarla iletişim kurmada zorluklar yaşandığı bildirilmiştir.

Laboratuvarların ve laboratuvar olanaklarının paylaşımı konusunda bazı birimlerde problemler yaşandığı (güvenlik, temizlik vb. gerekçelerle), bunun yanında paylaşımına açık olan laboratuvarların da bulunduğu yapılan konuşmalarda belirtilmiştir. Paylaşımına açık olan laboratuvarların, bir takvim oluşturularak pek çok öğrencinin kullanımına elverişli hale getirildiği, kullanımdan önce öğrencilere eğitim verilerek cihazlara gelebilecek zararların önlenildiği bildirilmiştir.

2. *Güçlü/nitelikli araştırma ortamı ve uzman eksikliği bulunan konularda ulusal ve uluslararası diğer kurumlar ile iş birliği: Güçlü ve geliştirilmesi gereken yönler neler? İş birliği sayısını arttırmak için neler yapılabilir? Çözüm önerileri?*

Grubumuzda bulunan katılımcılar, ulusal ve uluslararası diğer kurumlar ile iş birliğini olumlu bulduklarını, internet, özel şirketler, youtube yayınları vb. ile iş birliği yapılabilecek kurum ve kuruluşlar bulabildiklerini belirtmiştir. İş birliği sayısını arttırmak için lisansüstü öğrencilerle iş birliği yapılabilecek kurumlar ile ilgili web sayfalarının linklerinin paylaşılabilirdiği, bağlantıları olan araştırmacıların bu konuda kurumdaki diğer araştırmacıları desteklemesi, yurtdışına giden araştırmacıların sadece kendi bilim dalı için değil kurumundaki diğer anabilim dalları için de bağlantı kurabileceği bildirilmiştir. Ayrıca yeni kurulan bağlantılarla genişleyebilecek ortak bir platform, açık gruplar vb. imkanlarla da iş birliği sayısının artışının sağlanabileceği belirtilmiştir. İş yoğunluğu nedeniyle kurum dışı imkanlardan faydalanamama riskine karşı bu kişilerin iş yükünün diğer çalışma arkadaşları tarafından desteklenmesinin yararlı olabileceği belirtilmiştir.

3. *Araştırmaların uluslararası etik standartlara uygunluğu, araştırmalarda etik komitelerin rolü ve etik izin süreçleri: Doktora tez projelerinin, eğer gerekiyorsa, uluslararası etik standartlara uygun olması ve ilgili etik komiteler tarafından onaylı olması beklenmektedir. Projeleriniz etik açıdan değerlendirilirken üniversitemizde veya üniversite dışında başvuru yapılan etik kurullar konusunda olumlu bulduğunuz ve geliştirilmesi gereken yönler neler olabilir? Bu alanda ihtiyaç duyduğunuz bilgilere genellikle nereden ulaşıyorsunuz?*

Başvuruların genellikle üniversitemizin etik kurullarına yapıldığı belirtilmiştir. Gerekliğinde üniversitemizin web sayfasından bilgi alınabildiği ancak telefonlarla iletişim kurmanın zor olduğu belirtilmiştir. Etik kurulun araştırma projelerinin içeriğine ve araştırma ekibine müdahalesi, izin süreçlerinin uzun (4-6 ay) sürmesi, toplantıların uzun zaman aralıklarıyla yapılması gibi olumsuzlukların çalışmaların ilerlemesini zorlaştırdığı bildirilmiştir. Çözüm olarak etik kurullarda alt grupların oluşturulabileceği, kurul üyelerinin sayılarının arttırılabileceği, başvuruların online bir sistem ile desteklenmesi vb. öneriler yapılmıştır.

4. *Doktora öğrencilerinin, eğitimlerinin bir kısmını ulusal ve uluslararası bir başka kurumda tamamlaması ve burs olanakları: Doktora eğitiminin bir bölümünü (ders veya tez) başka bir ülkede veya ülke içinde bir başka kurumda (görevlendirme, değişim programları vb.) alınması konusundaki düşüncelerinizi paylaşabilir misiniz? Burs olanakları hakkında bilginiz var mı? Bu bilgiye nereden ulaşıyorsunuz? Bu konuda olumlu bulduğunuz ve geliştirilmesi gereken yönler nelerdir?*

Katılımcıların paylaşımlarına göre burs olanaklarının ve ikili anlaşma imkanlarının yeterli olduğu, EBYS üzerinden, enstitü web sayfasından burs duyurularına ulaşılabilirdiği, ayrıca öğrenim yapılan birimlerde burslar konusunda bilgilendirmeler yapıldığı anlaşılmaktadır. Doktora sırasında kurum dışında eğitim alma sürecinin, ders aşamasından çok tez aşamasındayken büyük katkı sağlayacağı ve özellikle yurt dışındaki kurumlarla iş birliğinin daha yararlı olacağı bildirildi. Öğretim üyelerimiz kendi tecrübelerine de dayanarak, öğrencilerin kurum dışında (özellikle yurt dışında) en az 6 ay eğitim almaları konusunda teşvik edilmelerinin yararlı olacağını bildirdi. Değişim programları ile gelebilecek yeni öğrencilerin giden öğrencilerden kaynaklanabilecek açığı kapatabileceği ve bu yolla bilgi alışverişinde artış sağlanabileceği belirtildi.

5. *Ortak doktora derecesi için ulusal ve uluslararası enstitüler arası iş birliği, eş (iki) danışman ile tez yürütülmesi: Araştırma ortamının gelişimine etkileri bakımından olumlu yönleri neler olabilir? Olumsuz yönleri neler olabilir?*

Araştırma ortamı bakımından ele alındığında, iki farklı danışma ve enstitünün görüş ve önerileriyle daha nitelikli çalışmalar yapılabileceği, araştırma altyapısı ve imkanlarının bu şekilde arttırılabileceği belirtilmiştir. Ancak iki öğretim üyesinin aynı anda danışman olması, taleplerin karşılanması bakımından öğrenciyi zorlayabileceği, zaman içerisinde çıkar çatışmalarının doğabileceği de belirtilmiştir. Böyle bir sürecin iyi yönetilmesinin gerekeceği, bu amaçla da başlangıçta çok iyi planlama ve iş bölümü yapmanın yararlı olabileceği bildirilmiştir.

Araştırma Ortamı Standardının Özeti

Araştırma ortamı standardı; doktora eğitim programının başarısı için güçlü araştırma ortamlarının oluşturulması, tez projelerinin yürütüldüğü laboratuvar altyapısının kaliteli olması ve bu projelerin uluslararası etik standartlarla uyumlu ve yetkin etik komiteler tarafından onaylanmış olması gibi konuları kapsamaktadır. Bu konuda yapılan anket sorularına verilen yanıtlar ve ilgili çalıştay oturumundan elde edilen sonuçlara göre; nitelikli bir doktora eğitimi ve araştırma ortamı için üniversitemizde ve enstitümüzde bulunan olanakların büyük oranda yeterli olduğu anlaşılmıştır. Enstitümüzdeki doktora eğitimi veren programların ve öğretim üyelerinin ulusal ve uluslararası iş birliklerinin araştırmalar açısından öneminin farkında oldukları ve araştırma ortamı altyapısının zenginleşmesine gerek yazdıkları projelerle gerekse yaptıkları iş birliği protokolleriyle katkıda buldukları görülmüştür. Ayrıca doktora öğrencilerinin eğitimlerinin bir kısmını (özellikle tez aşaması) ulusal/uluslararası başka bir birimde tamamlayabilmesine yönelik olumlu görüşler bildirilmiştir. Yararlanabilecekleri burs olanakları konusunda öğrencilerimize, üniversitemiz, ilgili program ve danışmanları tarafından duyurular yapıldığı, burs imkanları ve yapılan bilgilendirmelerin öğrenciler tarafından yeterli bulunduğu ifade edilmiştir. Enstitümüz doktora programlarında yapılan tez projelerinde yoğun olarak etik kurul izinlerine ihtiyaç duyulduğu ve üniversitemizin etik kurul komisyonları tarafından bu ihtiyacın büyük oranda karşılandığı belirtilmiştir. Ancak yine de yoğunlukların ve gecikmelerin önlenmesi açısından bu komisyonlarda yeni düzenlemeler (alt etik grupların oluşturulması, kurul çalışanlarının sayılarının arttırılması vb.) ve iyileştirmeler yapılması da önerilmiştir. Araştırma ortamının niteliğini arttırmak amacıyla doktora tezlerinin iki farklı danışman/enstitü ile ortak olarak yürütülmesinin ise süreç içerisinde ortaya çıkabilecek problemler konusunda önceden anlaşmaya varılması koşuluyla gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir. Özet olarak, geliştirilmesi gereken yönleriyle birlikte enstitümüzün doktora eğitimi için güçlü bir araştırma ortamı sağladığı sonucuna varılmıştır.

1. ELDE EDİLECEK ÇIKTILAR

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak doktora eğitim programında "Elde Edilecek Çıktılar" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde üç temel standart² baz alınarak mevcut durumu belirtmek, yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir. Elde edilecek çıktılar standardında doktora programlarının bağımsız araştırmalar yapabilecek, sadece klinik ve akademik alanda değil tüm alanlarda istihdam edilebilecek yeterlilikte araştırmacılar yetiştirmesi beklenmekte ve buna yönelik sorular sorulmaktadır.

Anket Sonuçları

Doktora programlarının nitelikli ve bağımsız araştırmacılar yetiştirip yetiştirmediğine ilişkin öğretim üyeleri %90 oranında; Doktora programlarının iyi araştırma uygulama ilkelerinde belirtilen yetkinliklerin kazandırılma durumuna ilişkin ise öğretim üyeleri %76, öğrenciler %86 oranında olumlu görüş bildirmişlerdir.

PhD öğrencilerinin yetkinlik kazanması için tamamlamaları gereken eğitimlere ilişkin öğretim üyesi görüşleri; girişimcilik, inovasyon, deney planlama/uygulama, istatistik, eleştirel makale okuma, araştırma/proje/makale yazma, bilimsel araştırmanın temelleri/ilkeleri, bilimsel araştırma ve yayın etiği, bilimsel araştırma yöntemleri derslerini alması yönünde olmuştur. Bu derslerin zorunlu mu, seçmeli mi olması sorusuna öğretim üyelerinin %61'i bazı derslerin zorunlu bazılarının seçmeli olması yönünde görüş bildirmiştir.

Doktora öğrencisinin problem çözme, analiz, değerlendirme, teknoloji transferi vb. yetkinlikleri geliştirmesi için önerilen düzenlemeler için öğretim üyeleri; yetkinlik geliştiren eğitimlerin artırılması ve öğrencilerin katılımının sağlanması, öğrencilerin gelişimine yönelik veya öğrenciler arasında çalıştaylar/seminerler düzenlenmesi, öğrencilerin ilgi alanlarına göre çalışması ve kişisel özelliklerinin bu alanlarda geliştirilmesi, burs ve araştırma bütçe oranlarının artırılması, öğrencilere daha fazla yurtiçi/dışı tecrübe fırsatlarının yaratılması, PhD adaylarının klinik/akademik iş yüklerinin azaltılarak araştırmalara ayrılacak zamanın artırılması, saha çalışmalarının artırılması şeklinde görüş belirtmişlerdir. Anabilim dalı başkanları ise problem çözme becerilerini geliştirecek düzenleme olmadığı, araştırma ve proje süreçlerinde görev alma, klinik vaka uygulamaları/saha çalışmaları, problem çözme becerilerini geliştirecek eğitim ve seminerler yapılması şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

İyi araştırma uygulama ilkeleri'nde belirtilen yetkinliklerin kazandırıldığını değerlendirmek için anabilim dallarında kullanılan yöntemler/ölçütlere anabilim dalı başkanları; araştırma ve proje yayını, tez savunma sınavında başarı sağlanması ve tezin tamamlanması, sözlü/yazılı/beceri sınavlarında başarı sağlanması, araştırma/tez çalışmasının intihal oranının düşük olması, iyi klinik uygulama sertifikasının bulunması şeklinde yanıtlamışlardır.

Doktora öğrencilerine yönelik kariyer geliştirme toplantılarının düzenlenmesi durumuna anabilim dalları %47, kurum yöneticileri %33 oranında düzenlendiğini bildirmişlerdir. Öğrencilerin proje pazarlarına/fuarlarına katılımında %47'si katılım sağlandığını bildirmişlerdir.

Öğretim üyelerinin %18'inin diğer sektörlerle araştırma/iş birliği yaptığı belirlenmiş ve bu iş birliklerinin TÜBİTAK, bireysel ilişkiler, kurum desteği ve bilimsel çalışmalar nedeniyle tanınırlık yoluyla kurulduğu belirlenmiştir.

Öğretim üyelerinin veya öğrencilerinin %5'inin teknopark'ta işyerlerinin Bulunduğu ve bu şirketlerin bilgisayar yazılımı, biyoteknoloji ve biyosensör yazılımı alanlarında hizmet verdiği belirlenmiştir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. *Yürüttüğünüz doktora eğitiminin İyi Araştırma Uygulama İlkeleri'nde belirtilen yetkinlikleri kazandırıldığını düşünüyor musunuz? Bu yetkinlikleri kazandırıldığını değerlendirmek için*

kullandığınız yöntemler/ölçütler nelerdir? Doktora öğrencilerinin bağımsız araştırmacı olmaları yönünde öğrencilere bu yetkinlikleri kazandırmak üzere hangi dersleri/kursları/çalışmaları tamamlamalarını bekliyorsunuz? Diğer Yürütülen doktora programlarının nitelikli ve bağımsız araştırmacılar yetiştirdiğini düşünüyor musunuz?

Araştırma ve etik derslerinin zorunlu olması bu becerilerin gelişmesi için yeterli olduğu bildirilmiştir. İş yükü fazlalığı olduğu için yayın üretme sürecinin tamamlanamadığı bildirilmiştir. Doktora ders süreci boyunca iyi kalitede bir ya da iki yayın tamamlanabilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Araştırma becerilerini geliştirmek için tekrarlanabilir (3-6 aylık periyotlarda) eğitimler düzenlenmesi, ortak enstitü derslerinin (BAT gibi) öğrencilerin gelişimi açısından katkısının büyük olduğu ve bu derslerin sayısının artırılması önerildi.

Yetkinliklerin değerlendirilmesinde objektif formların kullanılmadığı ifade edilmiş ve öğrencinin süreçteki eylemleri değerlendirerek sözlü geri bildirimler ile öğrencilerin bu becerilerinin değerlendirildiği bildirilmiştir. Anatomi Anabilim Dalı asistan karnesi örneğini kullandığını belirtmiştir (belli sürelerde belirli laboratuvar uygulamaları yapılması/tamamlanması gereken bir yöntem). İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı bu becerileri değerlendirmek için ders değerlendirmesinde araştırma ödevi, makale yazma ödevi verilerek değerlendirildiğini bildirmiştir. Öneri olarak; Enstitü tarafından bir standart form oluşturulması (temel becerilere yönelik- okuduğunu anlama, hipotez oluşturma, vb. becerilerin olduğu), bölüm bazında da ayrı standart formlar oluşturulması (%70'i enstitü ve %30'u AD/bölüm bazlı standartlar) ve her öğrenciye proje yazma zorunluluğu getirilmesi yönünde öneriler sunuldu. Danışman eğitimlerine de öncelik verilmesi (iyi araştırma uygulamaları, laboratuvar uygulamaları, değerlendirme yöntemleri vb.) ve Portfolio (gelişim dosyası) değerlendirme yöntemlerinin kullanılması öneri olarak belirtildi.

Bağımsız araştırmacı olmaları yönünde öğrencilerin; Bilimsel araştırmanın temelleri, proje yazma, nitel araştırma, bilimsel makale yazma, sunum becerileri, seminer, etik, ders dışında alınan kurs ve seminerlerin ders karşılığında AKTS'lerinin belirlenerek sayılabilmesi, bilimsel iletişim dersi, multidisipliner bir ders grubu oluşturulması önerildi.

Anabilim dallarının daha fazla multidisipliner çalışmaları önerilmiştir. Teorik ders yüklerinin proje yazımı gibi derslerle verilmesi önerildi. Öğrencilerin gelişimi açısından bilim felsefesi, bilim etiği vb. dersleri enstitü havuzuna konması ve zorunlu olması, doktora öğretim programlarının ders sayısı ve iş yükü (AKTS) lerinin gözden geçirilmesi ve yeterlilik sınavının bir proje yönetimi üzerinden yapılması önerildi. Dış kurumlardan gelen öğrencilerin araştırma yapma konusunda sıkıntıları olabildiği ve alanda daha deneyimli olan doktora öğrencilerinin yönlendirmesiyle bu süreci kolay atlatılabildiği bildirilerek doktora eğitiminde mentorluk uygulamasının yapılması önerildi.

1. *Anabilim dalınız doktora programından mezun olan öğrencileriniz klinik ve akademi dışındaki sektörlerde çalışmakta mıdır? Doktora adaylarınızı diğer sektörlere yönlendirmek için kariyer geliştirme, yönlendirme vb. toplantılar düzenleniyor mu? Etkinliklerin isimleri hangi sıklıkta yapıldığını ve iş birliği yapılan sektör/kurum hangileridir? Bu iş birliğini nasıl oluşturduunuz? Doktora öğrencilerinizin proje pazarlarına/fuarlarına katılımı sağlanmakta mıdır? Doktora öğrencilerine yönelik verilen aktarılabılır becerileri (kariyer planlama, proje hazırlama, girişimcilik, akademik yazım teknikleri, oryantasyon ve uyum programı, özgeçmiş hazırlama vb.) kapsayan dersler nelerdir? Neler olmalıdır? Doktora eğitimi sürecinde aktarılabılır beceriler kapsamındaki derslerle ilgili olarak: Bu dersin/derslerin Sağlık Bilimleri Enstitüsü ortak seçmeli ders havuzunda yer almasını ister misiniz? Sağlık Bilimleri Enstitü aktarılabılır beceriler ortak seçmeli ders havuzuna hangi ders/derslerin açılmasını önerirsiniz? Bu derslerin/kursların/çalışmaların zorunlu/seçmeli olma durumu hakkındaki görüşünüz nedir? Bu beceriler kapsamında ortak ders havuzunda yer alacak bir ders açmak ister misiniz? (Tüm enstitü öğrencilerine yönelik). Mevcut programlarda doktora öğrencisinin aktarılabılır becerileri kapsayan yetkinlikleri geliştirmesi için ne gibi düzenlemeler yapılmasını önerirsiniz?*

Eczacılık Fakültesi ilaç endüstrisinde çalışan doktora mezunları olduğunu ve bu sayının artırılması için endüstri ile ortak programların da yapılmakta olduğunu bildirmiştir.

Doktora adaylarını diğer sektörlere yönlendirmek için kişisel girişimler ve fakülte yönetiminde etkinlikler düzenlenmekte olduğu bildirilmiştir. Farkındalık yaratmak için kurum dışında ve multidisipliner etkinlikler düzenlenmesi önerildi. Enstitünün etkinlik düzenleme konusunda yönlendirmeler ve iş birlikleri sağlayabileceği ve kurum bazlı eğitimler yapılması önerilmiştir.

Proje pazarlarına/fuarlarına katılmak isteyen öğrencilerin desteklendiği bildirilmiştir. Öğrencilerin yönlendirilmesi konusunda danışman eğitimleri düzenlenmesi önerildi. Bu etkinlikler kapsamında proje pazarı, yetenek kapısı gibi etkinliklerin düzenlendiği ve öğrencilerin bu etkinliklerin duyurulması ve iş birliği yapılması konusunda eylemler yapılması için öneriler verilmiştir. Öğrencilerin motivasyona ve cesarete ihtiyacı olduğu bildirilmiş ve öğrencilerin bu etkinliklere katılması sonucu ödüller verilmesi önerilmiştir.

Aktarılabılır becerilere yönelik; bilimsel araştırmanın temelleri, proje yazma, nitel araştırma, bilimsel makale yazma, bilimsel iletişim dersi, sunum becerileri, yaşam boyu öğrenme, öz geçmiş hazırlama, seminer, etik gibi derslerin ve ders dışında alınan kurs ve seminerlerin ders karşılığında AKTS'lerinin belirlenerek sayılabılması, multidisipliner bir ders grubu oluşturulması, diğer enstitülerle iş birliği yapılması ve enstitüler arasında da ortak ders havuzu oluşturulması önerildi. Enstitü ortak ders havuzunda açılacak olan derslerin doktora programının alanına göre seçmeli veya zorunlu olabileceği bildirilmiştir.

Eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve aktarılabılır becerilere yönelik kaç AKTS aldığının belirlenmesi ve ders yüklerinin azaltılması - en fazla ders sayısına da sınır getirilmesi önerildi.

2. *Anabilim dalınızda mesleki eğitim geçmişini olan adaylar için kabul koşulları, ders kredileri, ders ölçme değerlendirme, tez kriterleri vb. konularda özel standartlara tabii midir? Diğer adaylarla aynı standartlara mı tabii tutulur?*

Katılımcılar tüm adayların aynı standartlara tabii tutulduğunu, mesleki geçmişi olan adaylar için farklı bir uygulama olmadığını bildirmiştir.

Elde Edilecek Çıktılar Standardının Özeti

Elde edilecek çıktılar çalışma grubunda sorulan sorulara verilen cevaplar sonucunda; Doktora programlarının bağımsız araştırmacı yetiştirecek şekilde yeterli olduğu bildirilmiş ve geliştirilmesi için önerilerde bulunulmuştur. İyi Araştırma Uygulama İlkelerindeki yetkinlikleri değerlendirmek için ortak bir form oluşturulması önerilmiştir. Teorik ders yüklerinin azaltılarak öğrencileri daha çok yayın yapmaya yönlendirecek proje, araştırma ve aktarılan becerilere yönelik ortak dersler planlanması önerilmiştir. Doktora programlarından mezun olan öğrencilerin farklı sektörlerde istihdam edildiği ifade edilmiş ve bu sayının artırılması için etkinlikler düzenlendiği bildirilmiştir. Mesleki eğitim adaylarının diğer doktora adaylarıyla aynı standartlara tabii olduğu bildirilmiştir.

1. KAYIT KABUL KOŞUL VE KRİTERLERİ

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak Doktora eğitim programında "Kayıt Kabul Koşul ve Kriterleri" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde dört temel standart ve üç kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir.

Anket Sonuçları

Doktora öğrencilerinin %93'ü doktora adaylıkları sırasında şeffaf bir değerlendirme sistemine tabii tutulduklarını, %83'ü doktora adaylarının yüksek lisans mezunu olması gerektiğini düşündüklerini, %69'u doktora programlarına farklı yüksek lisans programlarından adayların başvurabilmesinin uygun

olduğunu, %92'si yönetmelikler çerçevesinde açıkça belirtilen doktora süresinin yeterli olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Büyük oranda şeffaf bir değerlendirmenin olduğu göze çarparken, YÖK kararıyla zaten yüksek lisans yapmadan doktora yapma durumu kaldırılmıştır.

Doktora öğrencileri kendilerine sorulan doktora danışmanlarının akademik kariyerlerini şekillendirebilecek alan yeterliliğine sahip olduğunu düşünüp düşünmediği sorusuna %92 gibi büyük bir oranda olumlu görüş bildirmiştir.

Doktora öğrencileri, tezlerine yönelik finansal desteğe kolaylıkla ulaşım ulaşamadığı sorusuna ise %65 oranında olumsuz yanıt vermiş yani finansal desteğin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Doktora öğrencilerininin %78'i adaylıkları sırasında alana yönelik bilimsel bilginin dışında sunum teknikleri, proje ve makale yazma gibi becerilerinin de değerlendirildiğini bildirmiştir.

Katılımcıların %51'i doktora tezlerinin hazırlık ve savunma aşamalarında şeffaf bir değerlendirme yapıldığını, %46'sı hali hazırda ders aşamasında olduğu için fikir beyan edemediklerini, %62'si doktora eğitimleri sırasında, alana yönelik olarak deneyim kazanmak için ilave süreye ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. Doktora adayların rekabetçi ve şeffaf bir değerlendirilmesi

Özellikle kayıt altına alınmanın güzel bir gelişme olduğu belirtilmiş, şeffaflık açısından olumlu bulunmuştur. Devamlılığın sağlanmasını istenmiştir. Pandemi döneminde kameranın kullanılması ve kamera kaydının alınması şeffaflığın korunması açısından önemlidir.

2. Doktora adaylarının değerlendirmeler sırasında dikkate alınan özellikleri

Yönetmelikte yazılı ve mülakat sınavlarının olduğu, doktora adaylarının belirlenmesinde sunum hazırlama, makale yazma gibi becerilerin pek dikkate alınmadığı, sadece araştırma konusu hakkında sözel bir soru sorulabildiği, ancak ankette tam tersi bir sonuç çıktığı ifade edildi. Anket sonucunun yanlış anlaşılabilir olabileceği, doktora alınırken değil doktora esnasında bu becerinin kazanılacağı düşünülüyor fikri akla gelmiştir. Makale okuma, sunum hazırlama gibi beceriler için daha net ifadeler ve yüzdelik dilim verilmesi ile yönetmeliğe eklenebilir. Bu konuda anabilim dalları için bir standarda ihtiyaç vardır. Aslında makale okuma, sunum hazırlama gibi becerilerin mülakat esnasında ve özgeçmişleri de incelenerek değerlendirildiği ifade edildi. Sunum hazırlama becerisinin ölçülmesinin mülakat süresi dikkate alındığında zor olduğu ifade edildi.

3. Doktora adaylarının Yüksek lisans derecesine sahip olma gerekliliği

Diş hekimliği için yüksek lisans derecesi ile mezun olduğu için diş hekimliği için böyle bir gereklilik olmadığı ifade edildi. Ocak 2021'de bütünlük doktora kapandığı için yüksek lisans olmadan doktora derecesine sahip olma durumu ortadan kalkmıştır. Yüksek lisans mezunu bir kişinin tıp, diş hekimliği, eczacılık gibi yüksek lisans mezunu sayılan kişilere göre doktora akademik açıdan (yayın hazırlama, eleştirel okuma gibi) daha yatkın olduğu ifade edildi. Diğer yandan lisans eğitiminden direkt doktora başlayacak öğrencilerin yayın konusunda zorluk çekebileceği, yüksek lisans tezi yapan öğrencilerin daha hazır olarak doktora tecrübeli olacağı fikri paylaşılmıştır.

4. Farklı disiplinlerden gelen doktora adaylarının başvuruları

Öğrenci alımında kriterlerin mümkün olduğu kadar geniş olması, yeterliliğin çeşitli kıstaslarla sorgulanması en azından özgürlük sağlayacaktır. Lisans kökeni ile ilgili fakülte/anabilim dalı uymuyorsa doçentlik başvurusunda farklı disiplinden olunmasından dolayı alım gerçekleştirilememektedir. Eğer doktora alınıyorsa doçentlikte de önünün açılması gerektiği öne sürülmüştür. Farklı enstitüden yüksek lisans yapılması halinde karşılaşılabilecek sorunlar için çözüm arayışı gerekmektedir. Temel bilgi birikiminin önemli olduğu, akademik kariyer açısından öğrencinin sorunlar yaşayabileceği konusunda uyarılması gerektiği söylenmiştir. Öğrencilerin başvurularına engeller konulmasının adil olmadığı

vurgulandı. Çok sayıda doktora öğrencisinin olmasından dolayı hepsinin akademik alanda istihdam edilmesinin zor olduğuna değinildi.

5. *Doktora süresinin yönetmeliklerde açıkça belirtilmesi*

Minimum doktora süresi ile ilgili yönetmelikte açık bir maddenin bulunmadığı yönünde görüş bildirilmiştir.

6. *Doktora çalışmalarının finansman koşulları*

Üç yayının beklendiği Orpheus programı için finansmanın yetersiz olduğu vurgulandı. Orpheus kriterleri hedefleniyorsa, sadece TÜBİTAK değil, diğer finansal desteklerin artırılması gerektiği dile getirildi.

Doktora çalışmalarına yönelik deneyim için ek süre verilmesi ve Doktora danışmanlarının yeterlilikleri konuları tartışma konuları içinde ele alınmış ancak herhangi olumlu ya da olumsuz görüş bildirilmemiştir.

Kayıt Kabul Koşul ve Kriterleri Standardının Özeti

Kayıt kabul koşullarına ilişkin anket sonuçları ışığında oturuma katılan öğretim üyeleri ve öğrenciler çeşitli konularda görüş ve önerilerini bildirmişlerdir. Doktora adaylarının rekabetçi ve şeffaf değerlendirildiği konusunda genel anlamda bir görüş birliği söz konusuysen farklı disiplinlerden gelen adayların başvuruları konusunda görüş ayrılığı göze çarpmaktadır. Öğrenci tarafı farklı disiplinlerden gelen adaylarında doktora yapabilmeleri konusunda bir esnekliğin iyi olacağını düşünürken öğretim üyelerinin bazıları bu fikre katılırken bazıları ise katılmamıştır. Fikre katılmayan öğretim üyeleri bu fikrin sebebini adayın bilimsel yeterliliğinden ziyade lisans/yüksek lisans kökeninin o anabilim dalında akademik kadrosunda olmak için yeterli olmamasına bağlamaktadır. Karşıt görüşler ise bunun bilimin multidisipliner ve farklı bakış açısına sahip olma özelliklerine ters olduğunu, adayın o anabilim dalı için gerekli bilimsel yeterliliği ile sınanması gerektiğini belirtmişlerdir. Doktora adaylarının değerlendirmeler sırasında alandaki teorik bilgisinin yanı sıra bilimsel makale yazma, sunum yapma gibi becerilerinin de belli standart ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunun için teorik bilgi, bilimsel literatüre hakimiyet, makale yazma ve okuma, sunum yapma becerileri değerlendirme başlıkları olmalı adaylar bu başlıklar altında değerlendirilmelidir. Doktora adaylarının yüksek lisans derecesine sahip olma gerekliliği YÖK tarafından 2021 Ocak ayından itibaren zorunlu kılınmıştır. Ancak Tıp, Eczacılık, Veterinerlik, Diş Hekimliği gibi bölüm mezunlarının yüksek lisans mezunu olarak sayılmalarına rağmen bir yüksek lisans mezununun sahip olması gereken araştırma yapma, eleştirel makale okuma ve yazma gibi becerilere hakim olmadığı fikri bildirilmiştir. Danışman hocanın bu çerçevede öğrencisini yönlendirmesi doğru olacaktır. Yönetmelikte normal ve maksimum doktora süresi ile ilgili net ifadeler olmasına rağmen minimum süre ile ilgili bir ifade eksikliği mevcuttur. Mümkünse bu bilgi eklenmelidir. Doktora tezlerinin finansal desteği konusunda bir yetersizlik ön plana çıkmaktadır. Orpheus kriterlerine göre istenen yayın kriteri (3 yayın şartı) mevcut bütçe ile olan projeler için zordur. Tübitak başvurularının kabul olma yüzdesi de fazla olmadığı için doktora tezleri için ayrılan bütçe arttırılmalıdır görüşü hakimdir.

7. DOKTORA EĞİTİM PROGRAMI

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak Doktora eğitim programında "Doktora Eğitim Programı" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde yedi temel standart ve iki kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir.

Anket Sonuçları

Doktora süresinin yönetmelikler çerçevesinde açıkça belirtilmesine ilişkin öğretim üyelerinin %98'inin olumlu görüş bildirdiği saptanmıştır. Doktora eğitimi sırasında alana yönelik deneyim kazanmak için ilave ek süreye gereksinim olup olmadığına ilişkin öğretim üyelerinin %70'i olumlu görüş bildirmiştir.

Doktora programlarındaki derslerin %67'sinin aktarılabilen beceriler kapsamına girdiği öğretim üyeleri tarafından belirtilmiştir. Doktora programında aktarılabilen beceriler kapsamına girebilecek mevcut derslerin; İstatistik, Bilimsel Araştırmanın Temelleri, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği, Seminer, Nitel Araştırma Yöntemleri, Bilimsel Makale Yazma ve Proje Hazırlama, Veri Analizi ve Raporlama, Araştırma Süreci/Yönetimi, Bilimsel Sunum Hazırlama/Etkin, Sunum Becerileri, Yaşam Boyu Öğrenme, İleri Araştırma Yöntemleri, Bilimsel Literatür Tarama/Kaynağa, Erişim ve Kütüphane Kullanımı, Yönetim ve Liderlik, Mesleki Yenilikler, Kanıta Dayalı Uygulamalar, Mesleki Beceri Dersleri (Spesifik alan dersleri) başlıklarında olduğu görülmüştür. Doktora programlarında yer alan aktarılabilen beceriler kapsamındaki derslerin Sağlık Bilimleri Enstitüsü ortak seçmeli havuzunda yer almasına ilişkin öğretim üyelerinin %65'i olumlu görüş bildirmiştir. Doktora programlarında açılacak aktarılabilen beceriler kapsamındaki ders başlıklarına ilişkin öğretim üyeleri; Proje Yazma, Bilimsel Makale Hazırlama, Bilimsel Sunum Hazırlama, Kariyer Yönetimi, İletişim Becerileri, Yapay Zekâ/İnovasyon/Bilişim Becerileri, Ekip Çalışması, Biyoetik, Bilim Tarihi ve Felsefesi, İyi Klinik Uygulamalar, Özgeçmiş ve Kapak Yazısı Hazırlama, Zaman Yönetimi, Küresel Sorunlar, Kültürlerarası İlişkiler, Diğer enstitülerin açtığı ortak seçmeli dersler, Kanıta Dayalı Uygulamalar, Mesleki Beceri Gelişimi, Eğitim Programı Analizi ve Değerlendirme, Tıpta Öğrenme Ortamları verilebileceğini belirtmiştir.

Öğrencilerin %63'ü doktora eğitimi süresince aktarılabilen beceriler kapsamındaki etkinliklere katıldığını bildirmiştir. Öğrencilerin aktarılabilen beceriler kapsamında katıldıkları ders ve kursların; Bilim Etiği, Nitel Araştırma Yöntemleri, Biyoistatistik, Bilimsel Araştırma Temelleri (BAT), Araştırma Yöntemleri, Bilgisayar Uygulamalı Biyoistatistik, Farmakolojide İnteraktif Makale Değerlendirme, Bilimsel İletişim Yöntemleri, Bilimsel Araştırma Teknikleri başlıklarındaki etkinlikler olduğu belirtilmiştir. Öğrencilerin aktarılabilen beceriler kapsamında katıldıkları kurs, eğitim ve seminerlerin; Proje Yazma, Bilimsel Makale Yazma, Bilimsel Sunum Hazırlama, Biyoistatistik, Temel İstatistik, Sağlık Alanında Makale Yazma, Sistemik Derleme Meta Analiz Yapma ve Yayına Hazırlama, Derleme Yazma, SSCI/SCI Makale Yazma, SPSS 25 İstatistik, Deney Hayvanları Sertifikasyon Programı, Online Uygulamada Ölçme Değerlendirme, TÜBİTAK 2219 Doktora Burs Programı, Simülasyon, İletişim Becerileri, EU-2021 Uygulamalı-Soru Çözümlü NMR Kursu, EU-2018 Uygulamalı Temel Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografisi (HPLC) Eğitimi, Vaka Yöneticiliği Sertifika Programı, Ebiltem-TTO, ISO, SBE Uyum Programı, Uzaktan Eğitim Teknolojileri, Scopus, Web Of Science, Science Direct ve Mendeley, Wiley Yazar semineri olduğu bildirilmiştir. Öğrencilerin aktarılabilen beceriler kapsamında katıldıkları çalıştay, kongre ve sempozyumların; Lisansüstü Eğitim İyileştirme Çalıştayı, Kök Hücre Sempozyumu, TÜBİTAK ve Araştırma Projeleri Yazma Çalıştayı, ICABC2020, Çocuk Endokrin Genetik Sempozyumu, Ulusal Alkol ve Madde Bağımlılığı Kongreleri, Adli Bilimler Kongresi, EU SBE Lisansüstü Eğitim Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi 11. Lisansüstü Eğitim Çalıştayı, İzmir Demokrasi Üniversitesi Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi 2020, Springer Yazar Çalıştayı ve Proquest Yazar Çalıştayı olduğu belirtilmiştir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. *Programlar; araştırma, derslere, analitik ve eleştirel düşünmeyi içeren diğer faaliyetlere dayanmakta mıdır? Hangi dersler verilmektedir?*

Doktora programlarında; Bilim Felsefesi, Sağlık Sosyolojisi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Bilimsel Araştırma, Bilim Etiği, Kuram ve Felsefe, Literatür Değerlendirme Yöntemleri, Seminer dersi (makale saati şeklinde) başlıklarında analitik ve eleştirel düşünmeyi destekleyen dersler bulunmaktadır. Bu dersler zorunlu ya da seçmeli olarak verilmektedir.

2. *Klinisyenler tarafından yapılan doktoralarda, bu tür programların doktora kısmında klinik görevlerinden izin verilebilir. Hava değişimine (leave-of-absence) izin veriliyor mu?*

Klinisyenler tarafından yapılan doktoralarda, klinik görevler için herhangi bir izin verilmediği bildirilmiştir. Öğretim üyeleri, izin verilebilme yetkisinin kendilerinde olmadığını ve kurallar çerçevesinde sınırlarının çizilmesi gerektiğini belirtmiştir. Hava değişimi olarak kültürümüzde adlandırılan bu molaların, öğrenciler açısından bir gereksinim olduğu ve bu tür bir uygulamanın öğrencilerin motivasyonunu arttırabileceği belirtilmiştir.

Doktora öğrencileri, uygulamalı bilimlerde kendi rol ve sorumluluklarının fazla olmasından dolayı sürekli koşturmaca içerisinde olduklarını, yaptıkları işlerde hep eksik kalıyormuş duygusunu taşıdıkları, bu nedenle hava değişimine izin verilmesinin kendilerini rahatlatılabileceğini belirtmiştir. Klinik görevlerini yerine getirebilmek için yıllık izin kullanmak zorunda kaldıkları, bu durumun kendilerini hem maddi hem de manevi olarak zorladığını vurgulamışlardır.

Öğretim üyeleri ve öğrenciler 'hava değişimi' uygulamasının yararlı olacağı ve verimi artıracığı konusunda benzer görüştedir. Doktora programlarında teorik ve klinik / saha uygulamalarında entegrasyonun sağlanması öğrencilerin yoğunluğunu azaltmaya yönelik önlem olarak önerilmiştir.

3. *Programlar yapılandırılmış süpervizyon altında gerçekleştirilmelidir. Denetim sürecinin nasıl yapılandırıldığını açıklayınız.*

Öğretim üyeleri, programların yapılandırılmış süpervizyon altında gerçekleştirildiğini belirtmiştir. İş paketlerinin zamana göre tanımlandığını ve rutin olarak denetlendiğini aktarmışlardır.

4. *Doktora programları, ilgili olduğu yerlerde disiplinler arası bir unsura sahip olabilir. Doktora projelerinin ne kadarı "disiplinler arası" olarak adlandırılabilir?*

Öğretim üyeleri, bazı doktora programlarının konuya ve alana göre disiplinler arası yürütüldüğünü belirtmiştir. Disiplinler arası çalışmaların vizyon geliştirdiğini ancak eşgüdümün sağlanmasında ve kültürel bazı özelliklerin zorluklar yaşanmasında etkili olduğu bildirilmiştir. Disiplinler arası çalışmaların sayısının artması, bu çalışmaların açık ve şeffaf olması, kuralların başlangıçta net olarak belirlenmesi konularının önemine değinilmiştir.

Doktora öğrencileri de disiplinler arası çalışmanın etkililiğini ve yararlılığını bildirmiştir. Bununla birlikte; iş akış planının, görev tanımlamalarının öncesinde iyi bir şekilde yapılandırılması gerektiği vurgulanmıştır.

5. *Programlar, doktora adaylarının etik (sorumlu olarak araştırma yürütme) konusunda eğitim almalarını sağlamalıdır. Etik derslerinin bir listesini veriniz. Bu dersleri her yıl kaç doktora adayı alıyor?*

Bilim etiği konusunun önemi öğretim üyeleri tarafından vurgulanmıştır. Etik konusuna yönelik yürütülen derslerin zorunlu, bazı durumlarda da seçmeli olduğu belirtilmiştir. Bilimsel Araştırma ve Etik başlıklı ders doktora programında seçmeli olarak görünse de tüm doktora öğrencileri tarafından alınmaktadır. Etik ve Hukuk isimli ders disiplinler arası yürütülen derslere örnek olarak verilmiştir. Etik konusundaki derslerin tutum boyutunda kazanımlara dönüşebilmesi için farklı eğitim yöntemleri ile zenginleştirilmesi gerektiği ve öğretim üyelerinin bu konuda rol model olmakla ilgili sorumlulukları olduğu vurgulanmıştır.

6. *Programların net 3-4 yıllık bir zaman çerçevesi olmalıdır. Uzantılar mümkün, ancak sınırlı ve istisnai olmalıdır. Doktora programlarının normal uzunluğu hakkında bilgi veriniz. Kayıttan (a) teslim, (b) savunmaya kadar gerçek çalışma süresi nedir? Uzatma için izin nasıl verilir?*

Doktora öğrencisinin alanıyla ilgili temel bilgileri erken dönemde tamamlaması durumunda ancak, 3-4 yıllık sürenin yeterli olabileceği öğretim üyeleri tarafından belirtilmiştir. Bu sürenin kısalması ile birtakım sıkıntılar yaşanabileceği konusunda öğretim üyelerinin endişeleri bulunmaktadır. Doktora dönemi öğrencilerin sadece akademik gelişimlerini değil, kişisel gelişimlerinde de önemli katkı sağladığı belirtilmiştir.

Doktora öğrencisinin eğitim süresini uzatması konusunda, Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından belirlenen mevzuata uyulduğu belirtilmiştir.

7. *Programlar, projeye doğrudan ilgili olmayan faaliyetleri toplam programın yaklaşık %15'ini içermelidir. Önemli bir kısmı aktarılabılır beceriler ile ilgili olmalıdır. Kursların ve diğer etkinliklerin bir listesini sağlayınız. Bunlar nasıl değerlendiriliyor?*

Doktora programlarında Aktarılabılır beceriler konusundaki derslerin Sağlık Bilimleri Enstitüsü ortak seçmeli havuzunda yer almasının yararlı olacağı bildirilmiştir. Öğretim üyeleri kendi derslerini ortak havuzda açma ile ilgili olumlu görüş bildirmiştir. Bu dersler eğitim programında dönemlik olabileceği gibi farklı zamanlarda haftalık ya da aylık olarak açılan ve tekrarlanan (çalıştay, kurs, araştırma günleri vb.) dersler olarak tersyüz edilmiş sınıf ya da uzaktan eğitim yoluyla yürütülebileceği belirtilmiştir.

8. *Klinik veya diğer mesleki eğitimlere paralel olarak yürütülen doktora programları, araştırma ve ders çalışmaları için diğer herhangi bir doktora ile aynı zamana sahip olmalıdır. Doktora çalışmaları ile paralel olarak doktora yapan doktora adayları için düzenlemeleri açıklayınız. Bu tür doktora adaylarının doktora çalışmaları için yeterli zamana sahip olmaları nasıl sağlanır?*

Öğretim üyeleri bu konuda yetkilerinin olmadığını bildirmiştir. Konunun önemli olduğu ve yapısal bir düzenleme gerektiği vurgulanmıştır.

9. *Doktora adaylarının gelişimi, doktora süresince kurum tarafından sürekli olarak değerlendirilmelidir. Doktora adaylarının izlenmesine yönelik düzenlemeleri açıklayınız.*

Doktora öğrencilerinin izlenmesi ile ilgili iş paketlerinin tanımlanması ve burada tanımlanan görevlere göre geliştirilmesi gereken, tamamlanan ya da eksik kalanların belirlenmesi ve uygulanmasının hem öğretim üyeleri hem de öğrenciler tarafından yararlı olduğu belirtilmiştir. Portfolyo uygulaması önerilmiş, izlem sürecinde standartların oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır.

Doktora Eğitim Programı Standardının Özeti

Doktora eğitimi başlığında tartışılan konularda; hava değişimi (leave-of-absence) uygulamasına hem öğrencilerin hem öğretim üyelerinin olumlu baktığı ancak mevcut sistemde bunu gerçekleştiremedikleri, öğrencilerin çoğu zaman kendilerinden beklenen görevleri ve sorumlulukları yerine getirebilmek için yıllık izin kullanmak zorunda kaldıkları, öğrencilerin yoğunluklarını azaltmak için teorik eğitimle uygulamalar arasında entegrasyon yapılabileceği belirtilmiştir. Denetim sürecinin çift taraflı işletilmesi gerektiği ve iş paketleri yoluyla denetlemeyi sağlamanın bir yöntem olabileceği, disiplinler arası uygulamaların arttırılması ve disiplinler arası çalışmaların açık, net, şeffaf yapılandırılması gerektiği belirtilmiştir. Etik konusunda yürütülen derslerin etkili olması için farklı eğitim yöntemleri ile zenginleştirilmesi önerilmiştir. Doktora eğitim süresi konusunun titizlikle ve ayrıntılı olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmış, aktarılabılır becerilerin Sağlık Bilimleri Enstitüsü ortak

ders havuzunda yer alabileceği, kısa süreli uygulamalar ile tekrarlanabilen dersler olarak yürütülebilecekleri, öğrencilerin özellikle doktora çalışmaları için yeterli zaman ayrılması konusunda yapısal bir değişim gerektiği belirtilmiş ve Portfolyonun öğrenciyi izlemde yararlı bir uygulama olabileceği bildirilmiştir.

10. DANIŞMANLIK

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak Doktora eğitim programında "Danışmanlık" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde yedi temel standart ve yedi kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir.

Anket Sonuçları

Öğretim üyelerine yapılan ve 99 kişinin yanıtladığı anketin sonuçlarına göre; tek danışmanlı tez yürüten öğretim üyesi oranı %76 ve iki danışmanlı yürütülen tez oranı %24'tür. Öğretim üyelerinin %24'ü danışmanlık yaptığı iki doktora öğrencisi olduğunu bildirmiştir. Bir doktora öğrencisine danışmanlık yapma oranı %19, şu anda hiç öğrencisi olmayan öğretim üyesi oranı ise %10'dur.

Öğretim üyelerinin %57'si danışmanlık becerilerini geliştirmek için eğitime katılmamıştır. Eğitim alan öğretim üyelerinin aldıkları başlıca eğitimler sırasıyla eğitici/danışmanlık eğitimi, mentörlük eğitimi, sağlık bilimleri enstitüsünün hazırladığı eğitimler şeklindedir. Ankete katılan öğretim üyelerinin %68'i Danışmanlık El Kitabı'nı okuduğunu belirtmiştir. Öğretim üyelerinin %97'si bugüne kadar danışmanlık yaptıkları doktora öğrencileri ile çatışma yaşamadığını ifade etmiştir. Çatışma yaşamış olduğunu ifade eden 5 öğretim üyesinin ikisi danışman değişimi ile çözüm bulmuş, biri soruna özel bir çözüm yaklaşımı ve biri de iletişim becerileri ile çözüm getirdiğini belirtmiştir.

Ana Bilim Dalı başkanlarına yöneltilen anket sonuçlarına göre, danışman ile öğrenci eşleşmesi; %27 öğrencinin uzmanlaşmak istediği çalışma alanına göre, %27 ana bilim dalı kurul kararı ile, %20 öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısına göre, %13 öğretim üyesinin iş yüküne göre, %13 öğretim üyeleri arasındaki sıralama ile olduğunu söylemiştir.

Doktora öğrencilerine yapılan anket sonuçlarına göre; öğrencilerin %87'si danışmanları ile düzenli görüşme yaptığını ve bu görüşmelerin zaman ve nitelik açısından yeterli olduğunu bildirmiştir. Danışmanların iş yükü, yoğunluğu ve ilgisizliği ise yetersiz görüşmenin sebepleri arasında sayılmıştır. Doktora öğrencilerinin %92'si danışmanı ile çatışma yaşamadığını belirtmiş, yaşamış olanlar çözüm bulunduğunu belirtmiştir. Mobinge varan sorun yaşadığını bildiren az sayıda öğrenci vardır. Öğrencilerin %66'sı doktora eğitimleri süresince kariyer gelişimine yönelik bir kurs veya eğitime katılmadığını bildirmiştir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. Danışmanlarda bulunması gereken özellikler nelerdir?

SCI yayının olması, aktif bir öğretim üyesi konumunda olması, tez konusu için çalışma alanının belirli olması, öğrenci ile iyi bir iletişimi olmalı (bununla ilgili iletişim becerileri eğitimi alınabilir; eğer bir sorun var ise vaktinde tespit edilmeli ve çözülmeli), bir esas danışman ve çalışma gerektiriyor ise eş danışman olması (Şart değil ama teşvik ediliyor) önerilmiştir.

2. Danışmanların ulusal ve uluslararası ağlara sahip olması nasıl sağlanır?

Üniversite teşviği olmalı. Farklı araştırma networkleri mevcut. Bu networklere üniversitenin kurumsal üyeliğinin olması üniversite personelinin de iş birliği yakalamasına yardımcı olabilir. Bireysel çaba da bu konuda önemli. Kongreler ve ortak projeler ulusal iletişimi çok kolaylaştırıyor. Doktora öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin uluslararası kongre ve konferanslara katılımı rektörlük ve enstitü bazında desteklenmelidir. Kongre katılımları ile ilgili kurumsal olarak teşvik sağlanabilir. Belki bir kriter

puan olarak CV lere konulabilir. Yurt dışı kongrelere üniversite desteği ile katılımların belli sayısı var. Üniversite desteği artırılıp yurt dışı kongreler teşvik edilebilir. Bilimsel toplantılara katılım yönünde danışmanlar üzerinde kurumsal olarak bir teşvik olmalı. Bilimsel toplantılara katılan ve katılmayan hocalar arasında bir ayırım olmalı (Katılana bir daha katılım hakkı gibi pozitif geri dönüş olmalı). Kongrelere katılım ile elde edilen çıktılar değerlendirilmesi de bir kriter olabilir. Çıktılara bakılarak sonraki katılımların desteklenip desteklenmeyeceğine karar verilebilir. Ortak çalışma yapılması, ortak yayın yapılması, danışmanlık iş birliğinin olması gibi ölçülebilir çıktılar konulabilir.

3. *Danışmanlar öğrencinin kariyer planlaması yapabilmesine nasıl yardımcı olmalıdır?*

Kariyer odaklı kongre ve toplantı duyuruları, enstitü veya danışman tarafından öğrenciye iletilmelidir (Bu toplantılara katılım ile ilgili sayısal ölçüt koyulup sağlanmaya çalışılabilir). Öğrenciler motive edilerek deneyimlemesi sağlanmalıdır. Öğrencinin ilgi alanları danışmanıya uyuyor mu buna dikkat edilmeli, danışan çalıştığı konular ile ilgili öğrenciyi bilgilendirmeli, gerekirse öğrenciye ikinci bir danışman hakkı verilmelidir. Doktora programında (seçmeli ders açılırken veya tez önerisine girmeden önce gibi), kariyer geliştirme toplantılarına katılmış olma gibi kriter konulabilir. Böylelikle öğrencilerin, toplantılara katılmaları teşvik edilebilir. Öğrencilerin portfolyosu olmalıdır. Danışmanın doktora öğrencisinden beklentisi ve öğrencinin danışmandan beklentisi çok önemli. Her iki tarafta isteklerinin farkında olmalı ve karşı tarafı bilgilendirmeli ve öğrenci ile sözleşme imzalanmalıdır. Verimliliği arttırmada doktora öğrencisi- danışman eşleşmesi çok önemlidir (Devam etmekte olan veya başlaması planlanan projelere doktora öğrencisi çağırısı söz konusu olabilir).

4. *Danışman-öğrenci sözleşmesi kullanılıyor mu?*

Ege Üniversitesi kapsamında uygulayan herhangi bir anabilim dalı yok. Ortak karar sözleşme oluşturulması yönündedir. Kararların enstitü bazında mı yoksa anabilim dalı bazında mı alınacağı belirlenmeli (Ortak karar enstitü bazında olması. Enstitü bazında hazırlanan sözleşme kaliteyi arttırmak açısından oldukça önemlidir). Sözleşme; hem danışman hem öğrenci için yükümlülüklerinin belirlenmesi ve zaman yönetimi açısından oldukça önemli. Sözleşmede; öğrencinin sorumlulukları, danışmanın sorumlulukları, kariyer planlaması, görüşme takvimi ve bütçe vs. gibi konular yer alabilir. Çalışan doktora öğrencileri için sözleşme bağlayıcı olabilir. Kendi tempolarına göre ayarlayabilirler.

5. *Danışmanlar için ne tür eğitim kursları olmalı?*

Tıp fakültesinde, tıp eğitimi anabilim dalında eğitici eğitimi kursları açılıyor. Ebiltem'de kurslar mevcut. Enstitü tarafından paket kurslar verilebilir. İyi klinik uygulamaları sertifikası zorunlu tutulabilir. Eğitici eğitimi, mentorluk, danışmanlık sertifikaları çok önemli. Bunlar birer kriter haline getirilebilir. Bunlara katılım danışmanlık yolunda zorunlu tutulabilir. Üniversitenin düzenlediği birçok eğitim programı mevcut. Uzaktan eğitim sürecinin aktif kullanılması gerekiyor. Kursların saatlerinin hocalara uygun saatlere alınması önerilebilir. Özellikle genç akademisyenlerin bu eğitimleri almış olması oldukça önemlidir.

6. *Yurt dışında danışmanlık yaptığınız doktora öğrenciniz/ yurtdışında danışmanınız var mıdır?*

Çoğunluğunun sistematik ya da formal şekilde olmadığı belirtilmiştir. Olanların ise kişisel iletişim ve çaba sayesinde olduğu, bunun enstitü tarafından formal hale getirilmesinin uluslararasılaşma yönünden önemli olacağı önerilmektedir.

Danışmanlık Standardının Özeti

Danışmanların belli yetkinliklere sahip olma gerekliliği, uluslararası bilimsel ağa sahip olabilmeleri için daha fazla kurumsal teşvik ve desteğin gerekli olduğu, çeşitli eğitimlere yönlendirerek ama en önemlisi bireysel etkileşim ve rol-model olarak öğrencisinin kariyer gelişimine katkıda bulunacağı, danışman-öğrenci sözleşmesinin karşılıklı beklentileri daha başlangıçta ortaya koyarak kayıt alma konusunda yararlı olacağı, danışmanların çeşitli eğitimlere katılarak danışmanlık becerilerini geliştirebileceği ve uluslararası karşılıklı danışmanlık etkinliklerinin de yararlı olduğu ve kurumsal anlamda teşvik edilmesi konusunda hem fikir olunmuştur.

7. PHD (DOKTORA) TEZİ

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak doktora eğitim programında "PhD Tezi" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde beş temel standart ve dört kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir.

Anket Sonuçları

Öğrencilerin %59'u tez çalışması dışında herhangi bir bilimsel yayın/bildiri ürettiğini bildirmiştir. Doktora tezi dışında yayın üreten öğrencilerin %57'si 3 ve üzeri yayın, %43'ü ise 2 ve altı yayın ürettiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %43'ü doktora sürecinde danışmanı dışındaki öğretim üyeleri ile bilimsel yayın/bildiri ürettiğini bildirmiştir. Danışmanı olmadan yayın üreten öğrencilerin %86'sı 5 ve altı yayın, %14'ü 6 ve üzeri yayın ürettiğini bildirmiştir. Öğrencilerin %80'i Araştırmaların yayınlanması aşamasında Bilim Editörleri Konseyi (CSE) Uluslararası Tıp Dergisi Editörleri Komitesi (ICMJE), Dünya Tıp Editörleri Birliği (WAME) Ve Yayın Etiği Komitesi (COPE) kriterlerine uyduğunu bildirmiştir. Öğrencilerin %80'i doktora tezleri yayınlanırken öğrenci ve danışmanı dışında araştırmaya katkıda bulunan diğer araştırmacılara da yazarlık hakkı verilmesi gerektiğini düşünmektedir. Öğrenciler doktora tezlerini %37'si web of science da, %27'si diğer uluslararası indekslerde, %18'i Ulakbim de, %18'i diğer ulusal indekslerde yayınladıklarını bildirmiştir. Öğrencilerin %82'i ve Öğretim üyelerinin de %77'si doktora tezinde özetin dışında farklı disiplinlerin anlayabileceği şekilde (Lay summary) bir özet hazırlanmasını uygun bulduğunu bildirmiştir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1.Orpheus etiketi gereğince doktora adayının en az 3 yayın yapması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Doktora adayının en az üç yayın yapması gerektiğine katılımcıların çoğu katılmaktadır. Ancak katılımcıların bazı endişeleri bulunmaktadır. Bunlar;

1. Salamizasyon (dilime) konusunda endişeler bulunmaktadır. Bu konunun ele alındığı eğitim toplantılarına gereksinim duyulmaktadır.
2. Doktora adaylarının hedef odaklı olabileceği, doktora tezinden üç yayın yapmak yerine bu yayınlarını doktora sonrası yapmak isteyebileceği görüşü iletilmiştir.
3. Tez veya tezle ilgili konulardan üç yayın çıkarıldığında adayların doçentlik sürecinde bu durum Orpheus kriterlerini bilmeyen jüri tarafından yanlış yorumlanabilir endişesi bulunmaktadır. Öneri olarak bu adayların orpheus etiketi gereği tez ve tez ile ilgili konulardan üç yayın yaptığına dair açıklayıcı belgenin doçentlik dosyasına konabileceği belirtilmiştir.
4. Doktora tezi konusunda bütçe sorunun olduğu genel olarak belirtilmiştir.

1. Uluslararası kabulünü teşvik etmek için doktora tezi İngilizce yazılması ve savunulması konusunda ne düşünüyorsunuz?

İsteyen danışman ve öğrenci tarafından tezlerin İngilizce yazılabileceği ve savunulabileceği düşünülmektedir. Ancak zorunlu mesleki İngilizce derslerinin olması ve pratik İngilizcilerinin gelişmesi isteği (öğrenci) belirtildi.

2. Doktora tezleri yayınlanırken öğrenci ve danışmanı dışında araştırmaya katkıda bulunan diğer araştırmacılara da yazarlık hakkı verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?

Çalışmada kim yer alıyorsa etik açıdan isminin yazılması gerektiği düşünülmektedir.

3. *Doktora tezinin yayın aşamasında doktora adayının ve diğer yazarların katkısı için kullanılan prosedür nedir/neler olabilir?*

Türkiye Bilimler Akademisi, Bilim Editörleri Konseyi (CSE) Uluslararası Tıp Dergisi Editörleri Komitesi (ICMJE), Dünya Tıp Editörleri Birliği (WAME) ve Yayın Etiği Komitesi (COPE) tarafından belirtilen önerilere uyulması ve onursal yazarlardan kaçınılması konusunda katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır. Ayrıca proje şeklindeki tezlerde yazarların katkısının belirlendiği gibi tez öneri formunda bir bölüm oluşturulması önerileri olmuştur.

4. *Doktora tezinin tamamının yayınlaması hakkında ne düşünüyorsunuz?*

Sanayi çalışmaları, patent ve faydalı model çalışmalarında sadece özetlerin, diğer çalışmaların ise tamamının yayınlanabileceği konusunda katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır.

5. *Doktora tezinin basılması sırasında İngilizce ve Türkçe özetlerin dışında alan dışı bireylerin anlayabileceği şekilde kısa özet yazılması konusunda ne düşünüyorsunuz?*

Olumlu bulundu. Bazı sanayi/endüstri çalışmalarında bu bölümün oluşturulmasında E-BİLTEM'den destek alınabilir. Doktora tezinin basılması sırasında İngilizce ve Türkçe özetlerin dışında alan dışı bireylerin anlayabileceği şekilde kısa özet yazılması konusunda katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır.

Diğer Öneriler

1. PhD tezi başlığının dışında adayın kongrelere katılabilmesi ve tezini yürütebilmesi için bütçe sorunun olmaması gerektiği belirtildi.
2. Etik komitesinin izinlerin hızlandırılması

PhD Tezi Standardının Özeti

PhD tezi başlığında tartışılan konularda; katılımcıların, salamizasyon (dilimleme) konusunda endişeleri bulunmaktadır. Doktora adayları hedef odaklı olabileceği için doktora tezinden üç yayın yapmak yerine bu yayınlarını doktora sonrası yapmak isteyebilecekleri, tez veya tezle ilgili konulardan üç yayın çıkarıldığında adayların doçentlik sürecinde bu durum Orpheus kriterlerini bilmeyen jüriler tarafından yanlış yorumlanabilir endişesi ve endişenin giderilmesi için neler yapılabileceğini belirtmişlerdir. Katılımcılar isteyen danışman ve öğrenci tarafından tezlerin İngilizce yazılabileceği ve savunulabileceği konusunda fikir birliği sağlamıştır. Bunun yanında katılımcıların mesleki İngilizce eğitiminin ön planda olması ve bazı çalışmalarla geliştirilmesi önerileri olmuştur. Doktora tezleri yayınlanırken katkı veren araştırmacıların yazılması konusunda da katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır. Katılımcılar Doktora tezinin yayın aşamasında doktora adayının ve diğer yazarların katkısının belirlenmesi için bazı konsey ve komitelerin önerilerine uyulması ve onursal, konuk yazarlıktan kaçınılması gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca proje formlarında olduğu gibi tez öneri formunda da yazarların katkılarının belirtildiği bir bölüm olması önerileri olmuştur. Doktora tezinin patent ve faydalı model haricinde tamamının yayınlaması konusunda katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır. Doktora tezinin basılması sırasında İngilizce ve Türkçe özetlerin dışında alan dışı bireylerin anlayabileceği şekilde kısa özet yazılması konusunda da katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır.

3. DOKTORA EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak doktora eğitim programında “Doktora Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme” başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde altı temel standart ve dört kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektedir.

Anket Sonuçları

Doktora tez savunma sınavlarının dinleyicilerinin katılımına açık olma durumu konusunda öğretim üyeleri %90, öğrenciler ise %77 oranında olumlu görüş bildirmişlerdir. Doktora tez savunma sınavlarının topluma, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilere, alanın uzmanlarının vb. katılımına açık olacak şekilde uygulanması yüksek oranda uygun görülmüştür.

Tez değerlendirme komitelerine başka bir ülkeden üye dahil edilme konusunda öğretim üyesi anketleri değerlendirildiğinde, %95 oranında olumsuz yanıt alınırken, öğrencilerin %78'i tez değerlendirme komitelerine başka bir ülkeden üye dahil edilmesini olumlu karşılamaktadır.

Öğrencilerin portföy hazırlama durumları incelendiğinde, büyük çoğunluğu (%90) portföy hazırlamadığını belirtmiştir. Öğrencilerin sadece dörtte biri, kendisini bilimsel yayın yapma becerisine ilişkin yeterli görmektedir.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. Yazılı tez ve sözlü savunma değerlendirme prosedürleri sizce uygun mudur? Nasıl olmalıdır?

Ege Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği'nde yer alan madde 22 bu öneriyi karşılamaktadır. Çalıştay grubunda yer alan katılımcılar yönetmeliğe uygun olduğu görüşünü bildirmiştir.

2. Değerlendirme komitesinin üye sayısı, atanma şekli ve çıkar çatışmasının önlenmesi konusundaki önerileriniz nelerdir?

Ege Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği'nde yer alan madde 22, bu öneriyi karşılamaktadır. Tez komitesinde başka bir kurumdan en az 2 kişinin görevlendirildiği ve bu şekilde olmasının uygun olduğu tüm grup tarafından onaylanmıştır.

3. Danışmanın tez savunma sınavında üye/oy hakkı olmaması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Ege Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği'nde yer alan madde 22 (4), bu öneriyi karşılamaktadır. Çalıştay grubunda yer alan katılımcılar, danışmanın oy hakkı olmaması konusunda fikir birliği içindedir.

4. Sözlü savunmanın biçimi konusunda ne düşünüyorsunuz?

Ege Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği'nde yer alan madde 22 (7), bu öneriyi karşılamaktadır. Çalıştay grubunda yer alan katılımcılar tez savunmasının sözlü sunum olmasını ve sunum için 60 dk-120 dk sürenin yeterli olduğu görüşünü bildirmiştir.

5. Sözlü savunmaya katılması uygun görülen kişiler kimler olabilir? Topluma açık olması konusundaki görüşleriniz nedir?

1. Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından yapılan anket sonuçlarına göre toplum katılımına açık olmasını desteklemektedir.
2. Çalıştay grubunda yer alan katılımcılar toplum katılımını desteklemektedir.
3. Bu kapsamda öğrencinin tez savunma sınavına kimlerin davet edileceği konusunda öğrencinin tez konusunun, tezi yürüttüğü yer/alanın/birimin dikkate alınması gerektiğini özellikle toplum katılımına açık olduğu takdirde duyuruların ve katılım davetinin ne şekilde yapılacağı konusuna dikkat çekmiştir.
4. Enstitü web sayfasında duyurulması ile ilgili ortak görüş bildirilmiştir.

5. Sözlü savunmanın açık yapılması, doktora adayının kendisini daha iyi gösterebildiği, iç ve dış paydaşların katkılarını sunabildiği bir fırsat ortamı olması nedeniyle önemli olduğu vurgulanmıştır.
6. Sözlü savunmanın tez konusu ile ilgili dış paydaşların katılımına açık olmasının ve bu yönde duyurusunun yapılmasının gerektiği ortak görüş olarak bildirilmiştir.

6. Tez değerlendirme komitesinin en az bir üyesinin başka bir ülkeden olması konusunda değerlendirmeniz nasıl olur?

Çalıştay grubunda yer alan katılımcılar, yurt dışından katılım sağlayacak öğretim üyesinin giderlerinin maliyetinin yüksek olabileceği ve karşılama güçlüğü nedeniyle, mümkün olduğu takdirde olabileceği ama zorunlu tutulmaması yönünde ortak görüş bildirilmiştir.

7. Doktora öğrencilerinizden mezuniyet öncesi bir portföy hazırlanması istense, bu portföyde ne gibi konu ve içerikler yer almalıdır?

1. Doktora adayının yeterlik sınavına girmeden önce portföy hazırlanması ve bu doğrultuda yeterlik sınavına girme durumunun belirlenmesi görüşü olarak bildirilmiştir.
2. Yeterlik sınavından önce jüride yer alan öğretim üyelerinin doktora adayını tanımaları açısından portföyün iletilmiş olması önemlidir.
3. Portföyde bulunması gerekenler; yayınlar, kongreler, bilimsel toplantılar, kurslar, aktarılabılır beceriler ile ilgili olarak alınan dersler (transkript)tir.
4. Çalıştay grubunda yer alan katılımcılar, portföy ile özgeçmiş arasında bir fark olması bakımından; portföyün kapsamlı ve akademik dosya niteliğinde olmasında ortak görüş bildirilmiştir.

8. Hazırlanan portföy nasıl değerlendirilmeli ve doktora derecesine katkısı ne düzeyde olmalı?

Portföyün tez ile birlikte jüriye gönderilebileceği bildirilmiştir. Değerlendirme konusunda bir notlandırma/puanlandırma yapılmaması ancak değerlendirmeye alınmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

Doktora Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme Standardının Özeti

Yazılı tez ve sözlü savunma değerlendirme prosedürleri ve değerlendirme komitesinin üye sayısı, atanma şeklinin (tez komitesine başka bir kurumdan en az 2 kişinin görevlendirilmesi) uygun olduğu ve bunların Yönetmelikle karşılandığı belirtilmiştir. Danışmanın oy hakkı bulunmaması konusunda fikir birliği sağlanmıştır. Sözlü savunmanın süresi (60-120 dk) uygun bulunmuş ve halka açık olması konusunda fikir birliği sağlanmış, gerekli yerlerden özellikle enstitü sayfasından savunma öncesinde duyurunun yapılmasının uygun olacağı görüşü paylaşılmıştır. Tez değerlendirme komitesinin en az bir üyesinin başka bir ülkeden olabileceği ancak bunun zorunlu tutulmaması gerektiği belirtilmiştir. Doktora adayının hazırlanmış olduğu içerisinde yayınlar, kongreler, bilimsel toplantılar, kurslar, aktarılabılır beceriler ile ilgili olarak alınan derslerin (transkript) belgelendiği portföyün tez ile birlikte jüriye gönderilebileceği önerilmiştir. Portföyün değerlendirmesi konusunda ise bir notlandırma/puanlandırma yapılmaması ancak değerlendirmeye alınmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

5. DÜZENİN YAPILANMASI

Amaç

Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü doktora programlarının akreditasyonuna yönelik olarak Doktora eğitim programında "Düzenin Yapılanması" başlığında, ORPHEUS standartları¹ çerçevesinde üç temel standart ve altı kalite iyileştirme standardı² baz alınarak yapılabilecek iyileştirmeleri tartışmak ve öneriler geliştirmektir.

Anket Sonuçları

Anket sonuçları incelendiğinde; genel olarak öğrenciler doktora programlarına dahil olma amaçlarının bilimsel bilgi üretme isteği, mesleki gelişim ve akademiye duyulan ilgi olduğunu ifade etmiştir. Bu amaçlar doğrultusunda Ege Üniversitesi'nin kalite standartlarına duyulan güvenin önemine işaret eden sonuçlar dikkati çekmiştir. Doktora programlarının iyileştirilmesine yönelik yönetici anketinde, fiziki koşulların iyileştirilebileceğine, tez çalışmaları için maddi desteğin arttırılabileceğine ve etik kurul başvuru sürecinin kısaltılmasına yönelik çalışmalar yapılabileceğine değinilmiştir. Öğretim üyelerine yöneltilen, Doktora Tez İzleme Komitelerinin fonksiyonelliğinin incelendiği anket sorusunda %85 üzerinde bir oranla komitelerin fonksiyonel olduğu cevabı verilmiştir. Doktora sürecindeki ders dışı tüm aşamalarda itiraz mekanizmalarının değerlendirildiği anket sorusunda, ankete katılan öğretim üyelerinin %85'inden fazlasının, itiraz süreçlerinin adil ve işlevsel olarak yürütüldüğünü düşündükleri anlaşılmaktadır.

Paylaşılan Görüş ve Öneriler

1. Enstitü/üniversite doktora öğrencilerinin tezlerinin uygun bir şekilde yürütülebilmesi için yeterli kaynağa sahip midir? (Mevcut olanaklar)

Ege Üniversitesi LABSİS aracılığıyla tüm laboratuvar alt yapıları online olarak kontrol edilip, uygun proje dizaynları yapılabilmektedir. BAP, Tübitak projeleri aracılığıyla da bu destekler yapılabilmektedir. Sarf malzeme desteği için hızlı ve geri dönüşü yüksek çalışmaların sayısı arttırılabilir. Proje değerlendirme süreçlerindeki yasal sürecin kısaltılabilmesi için enstitü desteği arttırılabilir. Buna yönelik olarak yetkili personel desteği arttırılmalıdır. Preklinik ve klinik çalışmalar için yönlendirici olması amacıyla etik başvuruları için taslak hazırlanabilir. Gerektiğinde destek ekibinin oluşturulması sağlanarak yönlendirmelerle sürecin hızlanması sağlanabilir. Etik kurul başvurularında proje değerlendirme sıklığı ve sayısı arttırılabilir. Projelerdeki lisans/lisansüstü öğrenci katılım desteğinin arttırılmasına yönelik çabalar olumlu sonuçlar getirecektir.

2. Enstitünün doktora programlarının içeriği ve lisansüstü eğitim politikaları hakkında bilgiler içeren sitesi mevcut mu? İşlevselliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Enstitünün, detaylı içeriğe sahip ve sürekli güncel tutulan bir web sitesi mevcuttur. Fakat buradaki dokümanların incelenmesi ve detaylara hakim olunması gecikebildiği için, web sitesinin aktif ve efektif kullanılması yönünde teşvik edici olunmalıdır. Tezsiz yüksek lisans program içerikleri öğrencilerin süreci daha net anlayabilmeleri için mevcut başvuru/yeterlilik süreçleri daha net açıklanmalıdır. Her dönem başında öğrencilere yapılan uyum eğitiminde olduğu gibi danışmanlar için de mevcut güncellemelerin ve süreç işleyişinin iletildiği eğitimler düzenlenebilir. Yönergelerin çok sık değişmesinden kaynaklı öğretim üyeleri güncel kalmakta zorlanabilmektedir. Güncelliğin sağlanabilmesi amaçlı yönerge değişiklikleri enstitü tarafından öğretim üyelerine bildirilmelidir. Öğrencilerin enstitü web sitesini sürekli kontrol etmeleri teşvik edilmelidir.

3. Doktora programlarının yapısı, işlevi ve kalitesinin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenebilmesi için yapılan mevcut çalışmalar var mıdır? Var ise nelerdir?

Öğrencilerden final dönemleri öncesi anket aracılığıyla dersler hakkında fikirleri sorulmaktadır. Ancak çekimserlik yaşanabilmekle birlikte yanıtların objektifliği tartışma konusudur. Öğrenci tarafından yapılan geri bildirimlerin sonuçlarının öğretim üyelerine aktarımında gecikmeler yaşanması nedeniyle gerekli güncelleştirmeler hızlıca yapılamamaktadır. Bu süreçte mezun öğrenci görüşlerine daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Ankete alternatif olarak farklı teknikler de geliştirilebilir.

4. Doktora eğitim sürecinde sorunları belirtmek amaçlı bir temsilci mevcut mudur? Evet ise yararları nelerdir? Hayır ise temsilci seçimi olmalı mıdır?

Öğrenci sorunlarının sistematik şekilde iletilebilmesi için doktora öğrenci temsilci seçimi yapılmalıdır. Doktora öğrenci temsilci seçiminin yapılması durumunda enstitü iş yükü azalarak iletişim daha sağlıklı hale gelecektir.

5. Doktora eğitim sürecinde adayın burs olanakları nelerdir?

Uyum eğitiminde burs olanakları detaylı biçimde anlatılmakla birlikte Tübitak Bideb, YÖK 100/2000 bursları mevcuttur. Çalışan öğrenciler için farklı protokoller söz konusudur. Burs duyuruları için danışmanlar da teşvik edilmelidir.

6. *Doktora adaylarının programları ve tez değerlendirmelerine ilişkin kararlara itiraz etmelerine imkan veren bir itiraz mekanizması var mıdır, nasıl işlemektedir?*

İtiraz mekanizması mevcuttur. Bu süreç enstitü aracılığıyla yürütülmektedir. İtiraz sürecine şeffaflık getirilerek, sürecin basamakları net biçimde açıklanmalıdır. İtiraza yönelik örnek dilekçeler olmalıdır.

7. *Doktora öğrencilerinin yararlanabileceği bir danışmanlık hizmeti mevcut mudur? Mevcut ise yararlanabildiniz mi?*

Akademik danışmanlık için uzmanlık alan dersleri daha aktif kullanılabilir. Psikolojik danışmanlık olarak da Eğitim Fakültesi ve Mediko'dan yardım imkanı mevcuttur.

8. *Doktora adaylarının tez izleme süreçleri nasıl ilerlemektedir?*

Tez İzleme Komitesi (TİK) ile bu süreçler yönetilmektedir. Pandemi öncesi yüz yüze, pandemi sürecinde de online olarak sorunsuz biçimde devam etmektedir.

Düzenin Yapılanması Standardının Özeti

Enstitü/üniversite doktora öğrencilerinin tezlerinin uygun bir şekilde yürütülebilmesi için yeterli kaynağa sahiptir ancak bu kaynakların kolay ve hızlı kullanımına yönelik iyileştirmeler yapılabilir. Personel desteği artırılabilir ve yasal sürecin kısaltılmasına yönelik iyileştirmeler yapılabilir. Enstitünün, detaylı içeriğe sahip ve sürekli güncel tutulan internet sitesinin aktif ve efektif kullanılması yönünde teşvik edici olunmalıdır. Öğrenci geri bildirimlerinin öğretim üyelerine aktarımında gecikmelerin yaşanmaması halinde gerekli güncelleştirmeler hızlıca yapılabilecektir. Bu süreçte mezun öğrenci görüşlerine daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Doktora öğrenci temsilci seçiminin yapılması durumunda öğrenci sorunlarının sistematik şekilde iletilebilmesi sağlanacak, enstitü iş yükü azalacak ve iletişim daha sağlıklı hale gelecektir.

SONUÇ OLARAK;

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdür V. Prof. Dr. Mahmut Töb başkanlığında, yaklaşık 250 katılımcı ile online yürütülen, "Sağlık Bilimlerinde Doktora Programlarının Akreditasyonu (ORPHEUS) Çalıştayı"nda doktora programlarının gözden geçirilmesi, yeniden yapılandırılması ve standardizasyonunun sağlanması amacıyla temel standartlar ve kalite iyileştirme standartlarına yönelik önerilerde bulunulmuş ve standartlara ilişkin görüşler belirtilmiştir.

Çalıştay "ORPHEUS İyi Uygulama Kriterleri", "Mevcut Durum Analizi Ve Paydaş Görüşleri" oturumları, Kalite Belgelerine Sahip Sağlık Bilimleri Enstitülerinin Deneyim Paylaşımı (Süreç Yönetimi ve Yaşanan Güçlükler) paneli, grup çalışmaları ve grup çalışmalarının sunumu şeklinde yürütülmüştür. Grup çalışmalarında Birim Eğitim Programı Tasarımı, Güncelleme ve İzleme Komisyonu'ndan bir öğretim üyesi başkanlığında, 8 başlık altında (Araştırma Ortamı, Elde Edilecek Çıktılar, Kayıt Kabul Koşul ve Kriterleri, Doktora Eğitim Programı, Danışmanlık, Doktora Tezi, Doktora Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme, Düzenin Yapılanması), 36 Temel Standart ve 35 Kalite İyileştirme Standardına yönelik görüş ve öneriler alınmıştır. Grup çalışmalarında görüşülen konuların özetleri aşağıda yer almaktadır.

1. Nitelikli bir doktora eğitimi ve araştırma ortamı için üniversitemizde ve enstitümüzde bulunan olanakların büyük oranda yeterli olduğu anlaşılmıştır. Doktora öğrencilerinin eğitimlerinin bir kısmını (özellikle tez aşaması) ulusal/uluslararası başka bir birimde tamamlayabilmesine yönelik olumlu görüşler bildirilmiştir. Enstitümüz doktora eğitim programlarında yapılan tez projelerinde yoğun olarak etik kurul izinlerine ihtiyaç duyulduğu ve üniversitemizin etik kurul

komisyonları tarafından bu ihtiyacın büyük oranda karşılandığı belirtilmiştir. Araştırma ortamının niteliğini arttırmak amacıyla doktora tezlerinin iki farklı danışman/enstitü ile ortak olarak yürütülmesinin ise süreç içerisinde ortaya çıkabilecek problemler konusunda önceden anlaşmaya varılması koşuluyla gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir.

2. İyi Araştırma Uygulama İlkelerindeki yetkinlikleri değerlendirmek için ortak bir form oluşturulması önerilmiştir. Teorik ders yüklerinin azaltılarak öğrencileri daha çok yayın yapmaya yönlendirecek proje, araştırma ve aktarılan becerilere yönelik ortak dersler planlanması önerilmiştir. Doktora programlarından mezun olan öğrencilerin farklı sektörlerde istihdam edildiği ifade edilmiş ve bu sayının artırılması için etkinlikler düzenlendiği bildirilmiştir. Mesleki eğitim adaylarının diğer doktora adaylarıyla aynı standartlara tabii olduğu bildirilmiştir.
3. Doktora adaylarının değerlendirmeler sırasında alandaki teorik bilgisinin yanı sıra bilimsel makale yazma, sunum yapma gibi becerilerinin de belli standart ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Doktora tezlerinin finansal desteği konusunda bir yetersizlik ön plana çıkmaktadır.
4. Denetim sürecinin çift taraflı işletilmesi gerektiği ve iş paketleri yoluyla denetlemeyi sağlamanın bir yöntem olabileceği bildirilmiştir. Disiplinler arası uygulamaların arttırılması ve disiplinler arası çalışmaların açık, net, şeffaf yapılandırılması gerektiği belirtilmiştir. Etik konusunda yürütülen derslerin etkili olması için farklı eğitim yöntemleri ile zenginleştirilmesi önerilmiştir. Doktora eğitim süresi konusunun titizlikle ve ayrıntılı olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
5. Danışmanların belli yetkinliklere sahip olma gerekliliği, uluslararası bilimsel ağa sahip olabilmeleri için daha fazla kurumsal teşvik ve desteğin gerekli olduğu, çeşitli eğitimlere yönlendirerek, ama en önemlisi bireysel etkileşim ve rol-model olarak öğrencisinin kariyer gelişimine katkıda bulunacağı, danışman-öğrenci sözleşmesinin karşılıklı beklentileri daha başlangıçta ortaya koyarak kayıt almak konusunda yararlı olacağı, danışmanların çeşitli eğitimlere katılarak danışmanlık becerilerini geliştirebileceği ve uluslararası karşılıklı danışmanlık etkinliklerinin de yararlı olduğu ve kurumsal anlamda teşvik edilmesi konusunda hem fikir olunmuştur.
6. Doktora adayları hedef odaklı olabileceği için doktora tezinden üç yayın yapmak yerine bu yayınlarını doktora sonrası yapmak isteyebilecekleri, tez veya tezle ilgili konulardan üç yayın çıkarıldığında adayların doçentlik sürecinde bu durum Orpheus kriterlerini bilmeyen jüri tarafından yanlış yorumlanabilir endişesi ve endişenin giderilmesi için neler yapılabileceğini belirtmişlerdir. Katılımcılar isteyen danışman ve öğrenci tarafından tezlerin İngilizce yazılabileceği ve savunulabileceği, doktora tezinin basılması sırasında İngilizce ve Türkçe özetlerin dışında alan dışı bireylerin anlayabileceği şekilde kısa özet yazılması, doktora tezleri yayınlanırken katkı veren araştırmacıların yazılması konusunda katılımcılar arasında fikir birliği sağlanmıştır.
7. Yazılı tez ve sözlü savunma değerlendirme prosedürleri ve değerlendirme komitesinin üye sayısı, atanma şeklinin (tez komitesine başka bir kurumdan en az 2 kişinin görevlendirilmesi) uygun olduğu ve bunların Yönetmelikle karşılandığı belirtilmiştir. Danışmanın oy hakkı bulunmaması, sözlü savunmanın süresi (60-120 dk) uygun bulunmuş ve halka açık olması konusunda fikir birliği sağlanmıştır. Doktora adayının hazırlamış olduğu içerisinde yayınlar, kongreler, bilimsel toplantılar, kurslar, aktarılabılır beceriler ile ilgili olarak alınan derslerin (transkript) belgelendiği portföyün tez ile birlikte jüriye gönderilebileceği önerilmiştir.
8. Enstitü/üniversite doktora öğrencilerinin tezlerinin uygun bir şekilde yürütülebilmesi için yeterli kaynağa sahiptir, ancak bu kaynakların kolay ve hızlı kullanımına yönelik iyileştirmeler yapılabilir. Doktora öğrenci temsilci seçiminin yapılması durumunda öğrenci sorunlarının

sistematiik Şekilde iletilebilmesi sağlanacak, enstitü iş y¼k¼ azalacak ve iletişim daha sağlıklı hale gelecektir.

Grup çalışmalarında alınan g¼r¼Ő ve ¼neriler, sağlık bilimlerinde y¼r¼t¼len doktora eğitiminde temel standartları ve en iyi uygulamaları geliŐtirmeyi ve yaygınlaŐtırmayı hedefleyen, doktora programlarından mezun olanların sahip olacakları yeterliliklerin standartlarını y¼kseltmeyi amaçlayan, y¼ksekokęrenim kurumlarından oluŐan uluslararası bir organizasyon olan ORPHEUS, ¼yelięi ve etiketi için temel oluŐturacaktır.

ÇALIŞTAY GERIBİLDİRİMLERİ

Çalıştayda, katılımcılardan 13 sorudan oluŐan anket formu ile geri bildirim alınmıştır. alıŐtay katılımcılarının %12,95'i anket formunu yanıtlamıŐtır. Katılımcıların %65,6'sı alıŐtay konularını çok iyi olarak değerlendirirken, %34,4'¼ iyi olarak deęerlendirmiŐtir. Panel konularını katılımcıların %62,5'i çok iyi, %34,4'¼ iyi ve %0,4'¼ orta olarak deęerlendirmiŐtir. Katılımcıların %96,9'u paneller için ayrılan s¼reyi yeterli bulmuŐtur. Katılımcıların %87,5'i panelistleri alanlarında yeterli bulurken, %12,5'i kısmen yeterli bulmuŐtur. Katılımcıların %87,5'i oturumların belirlenen zamanda baŐladıęını, %78,1'i oturumların zamanında bitirildiğini belirtmiştir. Katılımcıların %84,4'¼ oturumlarda tartışma için ayrılan s¼reyi yeterli, %15,6'sı kısmen yeterli bulmuŐtur. Katılımcıların %59,4'¼ grup çalışması konularını çok iyi, %40,6'sı iyi olarak deęerlendirmiŐtir. Katılımcıların %87,5'i grup çalışması s¼relerini yeterli, %12,5'i kısmen yeterli bulmuŐtur. Katılımcıların %100'¼ grup çalıŐmasındaki moderat¼rlerin konu alanında yeterli olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %67,5'i alıŐtayan kendilerine katkısının çok olduğunu, %37,5'i orta d¼zeyde bir katkı sağladığını bildirmiştir. Katılımcıların %78,1'i çalıştaya katılım konusunda olumlu g¼r¼Ő bildirirken, %18,8'i kısmen olumlu g¼r¼Ő bildirmiştir. Katılımcıların alıŐtaya ilişkin genel değerlendirme puanı $8,65 \pm 1,9$ olarak bulunmuştur.

KAYNAKÇA

1. Avrupa'da Biyotıp ve Sağlık Bilimlerinde PhD Eğitim Standartları. ev: Say A, G¼c D, Tiyekli D, İlhan F, Araslı M, Akış N. Standards for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in Europe. ORPHEUS/AMSE/WFME Task Force. Aarhus University Press, Denmark, 2012. ISBN:9788779346000. URL: https://orpheus-med.org/wp-content/uploads/2019/08/ORPHEUS-AMSE-WFME_tur.pdf
2. ORPHEUS self-evaluation questionnaire; self-evaluation form for ORPHEUS labelling 16-06-2018. URL: <https://orpheus-med.org/self-evaluation/>

EKLER: TOPLANTIYA KATILIM LİSTESİ

ÇALIŞTAY GRUPLARI

1. **ARAŞTIRMA ORTAMI** -<https://www.kisa.link/OE1c>

Başkan: Doç. Dr. Fethiye Ferda YILMAZ

Araş. G¼r. Emine DEMİR

Arş G¼r Mustafa ¼KEER

1. Prof. Dr. H¼lya ¼cerler (Anatomi Anabilim Dalı)
2. Prof. Dr. Suna Toksavul (Anabilim Dalı Başkanı) (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
3. Prof. Dr. H¼lya ankaya (Ağız, Diş Ve ene Radyolojisi Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. ¼zlem Yılmaz Fizyoloji Abd Başkanı
5. Prof. Dr. Ekin ¼zg¼r AktaŐ (Anabilim Dalı Başkanı) (Adli Tıp Anabilim Dalı)
6. Prof. Dr. IŐık ¼ZG¼NEY (Farmas¼tik Teknoloji Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Serap ¼ZER (İ Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)

8. Doç. Dr. Renginaz Öztürk Dönmez (Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı)
9. Doç. Dr. Şebnem ÇINAR YÜCEL (Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı)
10. Doç. Dr. Sunde YILMAZ SÜSLÜER (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)
11. Dr. Öğr. Üyesi Seniha Miçooğulları Kurt (Endodonti Anabilim Dalı)
12. Dr. Ramazan Can Gökmen Fizyoloji Doktora Öğrencisi
13. Dr. Öğretim Görevlisi Çiğdem Yengin- Analitik Kimya Abd Doktora Mezunu
14. Öğr. Gör. Müjgan Solak (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği)
15. Öğr. Gör. Murat Köylü Radyasyon Onkolojisi Doktora Mezunu
16. Araş. Gör. Dr. Gizem Beycan Ekitli (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
17. Arş. Gör. Gülşah Alınca (Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı)
18. Arş. Gör. Askeri Çankaya (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği-Doktora Öğrencisi)
19. Arş. Gör. Dr. Nilay ORKUN (Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı)
20. Ar. Gör. Yağmur ARTAN (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
21. Dt. Selman Arslan (Mezun) (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
22. Esra Candar (Sinirbilim Anabilim Dalı)
23. Doktora Öğrencisi Necati Nurlu (Farmakognozi Anabilim Dalı)
24. Doktora Öğrencisi Tansu Topaloğlu (Periodontoloji Anabilim Dalı)
25. Gurur GARİP (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
26. Ali Asram SAĞIROĞLU (Bezm-i Alem Üniversitesi Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı- Mezun-Doktora Öğrencisi)

27. **ELDE EDİLECEK ÇIKTILAR** - <https://www.kisa.link/OE1d>

Başkan: Doç. Dr. Fatma ORGUN

Araş. Gör. Gonca NÜZKET

Doktora Öğrencisi Buğse SAKI

1. Prof. Dr. Aslıhan M.Erdinç (Ortodonti Anabilim Dalı)
2. Prof. Dr. Deniz Yalman Radyasyon Onkolojisi Abd Başkanı
3. Prof. Dr. Özant Önçağ (Pedodonti Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. Ayten ZAYBAK (Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı)
5. Prof. Dr. Cumhuri GÜNDÜZ (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)
6. Prof. Dr. Yasemin YILDIRIM (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Erinç Önem (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
8. Doç. Dr. Servet Çelik (Anatomi Anabilim Dalı)
9. Doç. Dr. Ayşe Caner- Temel Onkoloji Doktora Mezunu
10. Doç. Dr. M. Alper Erdoğan- Fizyoloji Abd Mezun Doktora Öğrencisi
11. Dr. Öğr. Üyesi Ender Şenol (Adli Tıp Anabilim Dalı)
12. Doç. Dr. Zeynep SOYER (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
13. Arş. Gör. İrem TATAR (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
14. Arş. Gör. Metin TUNCER (Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı)
15. Ar. Gör. Amine TERZİ (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
16. Dt. Hazal Soysal (Ortodonti Anabilim Dalı- Doktora Öğrencileri)
17. Arş. Gör. Rasih Kocagöz- Farnasötik Toksikoloji Doktora Öğrencisi
18. Araş. Gör. Burcu Sümer Tüzün (Farmakognozi Anabilim Dalı)
19. Araş. Gör. Merve Uğuryol (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
20. Doktora Öğrencisi Ceyda Sabancı (Endodonti Anabilim Dalı)
21. Dr. Ece Tamaç (Mezun) (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
22. Arş. Gör. Nihal Çeliktürk (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği-Doktora Öğrencisi)
23. Buse Kayhan (Sinirbilim Anabilim Dalı)
24. Doktora Öğrencisi Tuğrul Hüner (Periodontoloji Anabilim Dalı)
25. Ökkeş Kısa (Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
26. Berrin Özdiş BAY (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)

27. **KAYIT KABUL KOŞUL VE KRİTERLERİ** - <https://www.kisa.link/OE1h>

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Volkan UNUTMAZ
Arş.Gör. Meral Sevinç TIRPAN
Doktora Öğrencisi Erhan CANBAY

1. Prof. Dr. Yusuf Özbel (Anabilim Dalı Başkanı) (Tıbbi Parazitoloji Anabilim Dalı)
2. Prof. Dr. Fahinur Ertuğrul (Anabilim Dalı Başkanı) (Pedodonti Anabilim Dalı)
3. Prof. Dr. Tomurcuk Övül Kümbüloğlu (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. Lütfiye Kani Fizioloji Abd Öğretim Üyesi
5. Prof. Dr. Süheyla Özsoy (Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı)
6. Doç. Dr. Özlem YILMAZ (Histoloji Ve Embriyoloji Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Bayrı Eraç- Farmasötik Mikrobiyoloji Abd Öğretim Üyesi
8. Doç. Dr. Bintuğ Öztürk (Farmasötik Botanik Anabilim Dalı)
9. Dr. Öğr. Üyesi Burcu Kanmaz (Periodontoloji Anabilim Dalı)
10. Dr. Öğr. Üyesi Aytül Hadımlı (Ebelik Anabilim Dalı)
11. Dr. Öğr. Üyesi Özkan Doğanay- Temel Onkoloji Abd Öğretim Üyesi
12. Dr. Öğr. Üyesi Özlem AKGÜL (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
13. Arş. Gör. Dr. Gülşah BAYRAKTAR (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
14. Arş. Gör. Berna Akçakoca_ (Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı)
15. Arş. Gör. Sinem Geçit (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği-Doktora Öğrencisi)
16. Arş. Gör. Cansu Güler (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
17. Arş. Gör. Ege Arzuk (Farmasötik Toksikoloji)
18. Doktora Mezunhale Üzümcügil Polat (Anatomi Anabilim Dalı- Doktora Öğrencisi)
19. Doktora Öğrencisi İlhan Uz (Adli Tıp Anabilim Dalı)
20. Doktora Öğrencisi Turgut Berkin Taşkın (Endodonti Anabilim Dalı)
21. Doktora Öğrencisi Dt. Ayça Başduran (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
22. Derya TANRIÖVER (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
23. Gökçe Ceren KUŞÇU (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
24. Zeynep İŞLEK (İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi- Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı- Mezun- Doktora Öğrencisi)

25. **PhD EĞİTİM PROGRAMI** - <https://www.kisa.link/OE1i>

Başkan: Doç. Dr. Nilüfer DEMİRAL YILMAZ
Doktora Öğrencisi Emine VATANSEVER
Doktora Öğrencisi Duygu Ceren GÜNGÖR
Doktora Öğrencisi Tuğba Nur ÖDEN

1. Prof. Dr. M.Cemal Akay (Anabilim Dalı Başkanı) (Ağız, Diş Ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı)
2. Prof. Dr. M. Emrah Kılınç Analitik Kimya Anabilim Dalı Başkanı
3. Prof. Dr. Esra Engin (Anabilim Dalı Başkanı) (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. Aynur Türeyen (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Başkanı)
5. Prof. Dr. Leyla KHORSHTD (Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı)
6. Doç. Dr. Aslı TETİK VARDARLI (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Ayşe Caner (Tıbbi Parazitoloji Anabilim Dalı)
8. Dr. Öğr. Üyesi Berk Çelikkol (Endodonti Anabilim Dalı)
9. Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Yeşil (Ebelik Anabilim Dalı- Mezun Öğrenci)
10. Dr. Öğr. Üyesi İlhan Uzel (Pedodonti Anabilim Dalı)
11. Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Hande Tarıkoğulları Doğan (Farmasötik Kimya Anabilim Dalı)
12. Dr. Öğr. Üyesi Nazmiye ÇIRAY (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)

13. Arş. Gör. Dr. Görkem Fidan(Farmasötik Kimya Anabilim Dalı)
14. Arş. Gör. Alev Yıldız İliman (Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı)
15. Öğr. Gör. Yusuf Ziya Hazeral- Radyasyon Onkolojisi Abd Doktora Öğrencisi
16. Özden Bedre (Anatomi Anabilim Dalı- Doktora Öğrencisi)
17. Dt. Merve Mevlanaoğlu (Doktora Öğrencisi) (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
18. Dt. Altuğ Hakerler (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
19. Elif Erol- Farmasötik Mikrobiyoloji Doktora Öğrencisi
20. Doktora Öğrencisi Arife Erdoğan (Adli Tıp Anabilim Dalı)
21. Ayşegül TAŞKIRAN (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
22. Simtaç Bengi FİLİZ(Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı- Doktora Öğrencisi)
23. Beyza AKANOĞLU (Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı- Doktora Öğrencisi)

24. DANIŞMANLIK - <https://www.kisa.link/OE1j>

Başkan: Prof. Dr. Nurcan Gülsüm BUDUNELİ

Doktora Öğrencisi Meltem GEDİZ

Doktora Öğrencisi Yusuf DAYICAN

1. Prof. Dr. Şafak Ermertcan- Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanı
2. Prof. Dr. Özlem Söğüt- Analitik Kimya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
3. Prof. Dr. Gülen İrem Kaya (Anabilim Dalı Başkanı) (Farmakognozi Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. Şule Sönmez (Anabilim Dalı Başkanı) (Periodontoloji Anabilim Dalı)
5. Prof. Dr. Özgen ÖZER (Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı)
6. Prof. Dr. Gülinnaz ERCAN (Anabilim Dalı Başkanı- Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Şeyda Dülgerler (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
8. Doç. Dr. Birsen Karaca Saydam (Ebelik Anabilim Dalı)
9. Doç. Dr. Esmâ Özşaker (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği)
10. Doç.Dr. Fatma Sert Radyasyon Onkolojisi Öğretim Üyesi
11. Dr. Öğr. Üyesi Yamaç Tekintaş - Farmasotik Mikrobiyoloji Abd Doktora Mezunu
12. Dr. Öğr. Üyesi Güneş ÇOBAN (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
13. Dr. Öğr. Üyesi Nilay Özkütük (Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı)
14. Dr. Öğr. Üyesi Nurdan Akçay Didişen
15. Arş. Gör. Dr. İsmail TOYĞAR (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
16. Arş. Gör. Dr. Şirin UYSAL (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
17. Araş. Gör. Sefer Özer Babat (Tıbbi Parazitoloji Anabilim Dalı)
18. Dt. Hasan Çınarcık (Ortodonti Anabilim Dalı- Mezun)
19. İlke Bayzit Koçer (Anatomi Anabilim Dalı- Mezun Doktora Öğrencisi)
20. Dr. Makbule Heval Şahan (Mezun) (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
21. Sedef Özdemir (Doktora Öğrencisi) (Farmasötik Botanik Anabilim Dalı)
22. Çevik GÜREL (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
23. Çiğdem Gözde ASLAN (Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)

24. PhD TEZİ - <https://www.kisa.link/OE1k>

Başkan: Prof. Dr. Fatma DEMİR KORKMAZ

Araş. Gör. Hatice Eda YOLTAY

Arş Gör Ayşegül ATEŞ

1. Prof. Dr. Ersin Oğuz Koşlu (Sinirbilim Anabilim Dalı)

2. Prof. Dr. B. Güniz Baksı Şen (Anabilim Dalı Başkanı) (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
3. Prof. Dr. Pınar Kara Kadayıncılar - Analitik Kimya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
4. Prof. Dr. Özgün Özçaka Yüksel (Periodontoloji Anabilim Dalı)
5. Prof. Dr. Vildan ALPTÜZÜN (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
6. Prof. Dr. Yiğit UYANIKGİL (Histoloji Ve Embriyoloji Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Buket Bozkurt (Farmakognozi Anabilim Dalı)
8. Doç. Dr. Nazan Tuna Oran (Ebelik Anabilim Dalı)
9. Doç. Dr. Yelda Candan Dönmez (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği)
10. Doç. Dr. Ayşe Gözde Türk (Mezun) (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
11. Dr. Öğr. Üyesi Satı Doğan (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
12. Dr. Öğrt. Üyesi OZGUR GUMUS (Sağlık Biyoinformatiği Anabilim Dalı)
13. Arş. Gör. Dr. Burçak Şahin Köze (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği- Mezun)
14. Arş. Gör. Sema YILMAZ (FARMASÖTİK KİMYA ANABİLİM DALI)
15. Arş. Gör. Dr. Aybala Temel- Fak Farmasotik Mikrobiyoloji Abd Doktora Mezunu
16. Arş. Gör. Muhammed Hüseyin Şentürk- Analitik Kimya Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi
17. Dt. Gün Güner (Ortodonti Anabilim Dalı- Doktora Öğrencileri)
18. Dt. Aslı Aşık (Doktora Öğrencisi) (Pedodonti Anabilim Dalı)
19. Dr. Atilla Fatih Ünver -Fizyoloji Abd Doktora Öğrencisi
20. Doktora Öğrencisi Kardelen Yetişmiş (Tıbbi Parazitoloji Anabilim Dalı)
21. Kubilay Doğan KILIÇ (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
22. Sezgi KIPÇAK (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı- Doktora Öğr.)
23. Burak DURMAZ (Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
24. Doktora Öğrencisi Aysegül Murat (Sağlık Biyoinformatiği Anabilim Dalı)

25. PHD EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME- <https://www.kisa.link/OE1m>

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Aysun EKŞİOĞLU

Araş. Gör. İlkay ÜNAL

Araş. Gör. Cemre PAYLAN AKKOÇ

1. Prof. Dr. Özgür ÇOĞULU (Anabilim Dalı Başkanı) (Sağlık Biyoinformatiği Anabilim Dalı)
2. Prof. Dr. Nehir Somer (Farmakognozi Anabilim Dalı)
3. Prof. Dr. Lütfiye Kanit (Anabilim Dalı Başkanı) (Sinirbilim Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. Oya Türkoğlu (Periodontoloji Anabilim Dalı)
5. Prof. Dr. Yavuz Anacak- Radyasyon Onkolojisi Abd Öğretim Üyesi
6. Prof. Dr. Murat Pehlivan (Sağlık Biyoinformatiği Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Esra OKSEL (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
8. Doç. Dr. T.Hakan Bulut (Ortodonti Anabilim Dalı)
9. Doç. Dr. Sinem Yaprak KARAVANA (Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı)
10. Doç. Dr. Mert Zeytinoglu (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
11. Dr. Öğ. Üy. Sumru Sözer Karadağlı Farmasötik Toksikoloji Öğretim Üyesi
12. Dr. Öğr. Üyesi Serap Yıldırım (Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
13. Dr. Öğretim Üyesi Sevcan ATAY (Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı)
14. Öğr. Gör. Yusuf Türköz (Hemşirelikte Öğretim Anabilim Dalı)
15. Arş. Gör. F. Gülay Der- Analitik Kimya Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi
16. Araş. Gör. Mesude ANGIN (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)
17. Arş. Gör. Derviş Birim (Biyokimya Anabilim Dalı)
18. Dr. Dt. Hasibe Elif Kuru (Mezun) (Pedodonti Anabilim Dalı)
19. Dr. Arzu GÜNGÖR TOLASA (Mezun) (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
20. Dt. Bengisu Çakır (Doktora Öğrencisi) (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)

21. Hadi Rouhrazi- Temel Onkoloji Abd Doktora Öğrencisi
22. Mezun Öğrenci Muhammet Karakavuk (Tıbbi Parazitoloji Anabilim Dalı)
23. Nazmiye Tağı (Ebelik Anabilim Dalı- Doktora Öğrencisi)
24. Zihni Onur UYGUN (Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)

25. **DÜZENİN YAPILANMASI** <https://www.kisa.link/OE1o>

Başkan: Doç. Dr. Emel Öykü ÇETİN UYANIKGİL

Öğr. Gör. Dr. Ozan KARACA

Arş. Gör. Aylin GÖKHAN

Doktora Öğrencisi Cansın ŞİRİN

1. Prof. Dr. Türkan Özbayır (Anabilim Dalı Başkanı-Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği)
2. Prof. Dr. Ersin Oğuz Koylu Fizyoloji Abd Öğretim Üyesi
3. Prof. Dr. Özlem Alkan Yılmaz (Sinirbilim Anabilim Dalı)
4. Prof. Dr. Mine Dünder Çömlekoğlu (Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı)
5. Prof. Dr. Aynur Uysal Toraman (Anabilim Dalı Başkanı-Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı)
6. Doç. Dr. Mehmet Emin Kaval (Endodonti Anabilim Dalı)
7. Doç. Dr. Ali Mert ÖZGÖNÜL (Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı)
8. Doç. Dr. Güliz ARMAGAN (BİYOKİMYA ANABİLİM DALI)
9. Doç. Dr. Banu Özveri Koyuncu (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
10. Dr. Öğr. Üyesi Besra ÖZMEN YELKEN (Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı)
11. Dr. Öğr. Üyesi Figen OKÇİN (İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
12. Öğr. Gör. Sinan Hoca- Radyasyon Onkolojisi Abd Doktora Öğrencisi
13. Araş. Gör. Dr. Emel Öztürk Turgut (Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı)
14. Arş. Gör. Züleyha Aykut (Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği-Doktora Öğrencisi)
15. Doktora Öğrencisi Dt.Uluç Özyürek (Ağız, Diş Ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı)
16. Doktora Öğrencisi Ebru Sert (Ebelik Anabilim Dalı)
17. Doktora Öğrencisi Serhat Demir (Farmakognozi Anabilim Dalı)
18. Doktora Öğrencisi Işıl Orkun (Periodontoloji Anabilim Dalı)
19. Doktora Öğrencisi Ufuk Mert- Temel Onkoloji Abd
20. Doktora Öğrencisi Tuğçe Demiröz Akbulut (Farmasötik Botanik Anabilim Dalı)
21. Gündem Yakan(Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
22. Aylin BUHUR (Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı-Doktora Öğrencisi)
23. Gökselin ÖZGEN (Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı- Doktora Öğrencisi)
24. Doktora Öğrencisi Ozgur Ozdemir (Saglik Biyoinformatiği Anabilim Dalı)

